

Delårsrapport 31 augusti 2023

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	2
ÅRET SOM GÅTT	3
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	5
Översikt över verksamhetens utveckling	5
Viktiga förhållanden för resultat och ställning	6
Händelser av väsentlig betydelse	11
Förväntad utveckling	13
God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse	17
Kommunens utvecklingsmål	23
Fullmäktiges särskilda uppdrag	26
Resultat och ekonomisk ställning.....	30
Balanskravsresultat.....	33
Väsentliga personalförhållanden.....	34
RÄKENSKAPER	37
Resultaträkning	37
Kassaflödesanalys	38
Balansräkning	39
Noter	40
Drift- och investeringsredovisning kommunen	44
Drift- och investeringsredovisning bolagen	46

SAMMANFATTNING

Enligt lag om kommunal redovisning och bokföring (LKBR), 13 kap. 1§ ska en kommun minst en gång under räkenskapsåret upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten och ekonomin från räkenskapsårets början. Enligt 1 kap. 4§ LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

Kommunallagen 11 kap 16§ reglerar att Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport som upprättats enligt 13 kap. 1§ lag om kommunal redovisning och bokföring. Delårsrapporten ska innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse.

Kommunen har ingen koncernbudget och därmed ingen koncernprognos. I driftredovisningen redovisas dock koncernföretagens och kommunalförbundens delårsutfall med helårsprognos.

De övergripande målen för kommunkoncernens samtliga verksamheter är att erbjuda största möjliga verksamhet för givna resurser med engagerade medarbetare och gott ledarskap samt med en ekonomi i balans. Den samlade bedömningen för kommunkoncernens verksamheter är en måluppfyllelse med delvis uppfylld kvalitet.

Det finansiella målet för delårsperioden är uppnått vilket gör att kommunen sammantaget, för både finansiella mål och verksamhetsmål, uppfyller kraven för en god ekonomisk hushållning.

Det ekonomiska resultatet för perioden januari-augusti för **kommunen** uppgår till 29,3 mkr. Helårsprognosen för kommunen visar på ett resultat om -5,7 mkr, vilket är 17,7 mkr sämre än budget.

Nämndernas samlade helårsprognos visar en negativ budgetavvikelse på -28,4 mkr. Det är främst

kommunstyrelsen som nämnd, vård- och omsorgsnämnden samt utbildningsnämnden som prognosticerar ett negativt helårsresultat i jämförelse med sin tilldelade budgetram.

Skatteunderlaget prognostiseras för året bli högre än budgeterat, där arbetsmarknaden har varit oväntat motståndskraftig. Skatteintäkterna förväntas bli 24,5 mkr högre än budgeterat.

Årets nettoinvesteringar för kommunen har för perioden januari-augusti uppgått till 84,8 mkr. Delårsutfallet föregående år samma period var 100,8 mkr. Helårsprognosen visar en investeringsvolym som uppgår till 295,0 mkr vilket motsvarar en nyttjandegrad på 53 procent. Den totala avvikelsen för helår 2023 uppgår till ett överskott motsvarande 259,6 mkr.

Det ekonomiska resultatet för perioden januari-augusti för **kommunkoncernen** uppgår till 49,4 mkr. Resultatet föregående år samma period var 132,8 mkr. Kommunkoncernens nettoinvesteringar har för perioden uppgått till 165,0 mkr.

Den totala sjukfrånvaron för kommunen uppgår till 8,1 procent för perioden januari-augusti 2023, vilket ligger på samma nivå som föregående år samma period. Av den totala sjukfrånvaron utgör 40,1 procent frånvaro som varar 60 dagar eller mer, vilket är en ökning med 4,4 procentenheter jämfört med föregående år.

Befolkningen i Köping uppgick i juli 2023 till 26 033 invånare, vilket är en minskning med 87 invånare sedan utgången av 2022.

ÅRET SOM GÅTT

- I januari genomfördes ett välbesökt och uppskattat öppet hus på Forum för att informera och locka fler att vilja söka sig till vård- och omsorgsyrket. För att följa upp statistik kring marknadsföring av sommarvikariat i sociala medier testades ett nytt arbetssätt vilket gav flera lärdomar, bland annat var de flesta hittar annonsen.

I början av året invigdes den nya barn- och ungdomsavdelningen på stadsbiblioteket, rekordmånga besökare kom och även media visade stort intresse.

- "Köping i 3D", som är tillgänglig för invånarna på webben, har under våren förbättrats betydligt genom att alla byggnader i de tre tätorterna numera är draperade med fasadfoton, vilket gör modellen mycket mer verklighetstrogen och användbar vid olika möten och dialoger som handlar om den fysiska miljön.

Rädda Barnen uppmärksammade vårt arbete med traumamedveten omsorg (TMO) i en informationsfilm.

- För att uppmärksamma sommarblomstemat, som i år firar tio år, gav VME medborgarna i uppgift att rösta på en favorit av tidigare års teman. Sagotemat från år 2017 vann med god marginal och namnet för sommarblomstemat 2023 blev därmed Sagotema 2.0. Bland annat fick de tre små grisarna åter flytta in i rabatten på Stora torget och urnorna runt centrum har precis som tidigare temat Hans och Greta. Nyheterna för i år var Prinsessan och Draken, Frost och Minionerna. För att minska miljöpåverkan återbrukades flera detaljer från tidigare år.
- VME blev under våren 2023 certifierade enligt ISO 14001. Det är den internationellt accepterade standarden för fastställande av miljöledning. Miljöledning innefattar tekniker och metoder för hur en organisation styr, leder och utvecklar sitt miljöarbete. Bland annat har det genomförts utbildning av personal, översyn av rutiner samt slutförande av miljömål.

En backsvalébög har anlagts i Norska bagar. Projektet är ett samarbete med Köpings ornitologiska förening och har delvis finansierats med LONA-bidrag.

- Under första halvåret har miljöenheten arbetat med och lanserat sex nya e-tjänster för olika handlägningsärenden. Inom ramen för digitalisering pågår också arbete med att få i gång ett digitalt arkiv hos både miljö- och bygglovenheten.
- Den 21 augusti invigdes om- och tillbyggnaden på Eklidens äldreboende i Kolsva. KBAB:s ordförande Elizabeth Salomonsson och vård- och omsorgsnämndens ordförande Anna Eriksson invigningstalade och klippte band.

- Badmästareförbundet genomförde i augusti sina inspirationsdagar för vattenträning tillsammans med 80 deltagare på KBS. Evenemanget har gett viktig marknadsföring och förfrågningar har inkommit om att arrangera ytterligare konferenser på anläggningen. Det har även arrangerats en konsert med Chris Kläfford och Mikaela Loord i KBS.

Den 15 juni togs första spadtaget för den nya aktivitetsparken på Krillan.

- Ullvi blev årets UF-skola i Västmanland för tredje året i rad. Sedan en rad år tillbaka har det arbetats intensivt av lärare och elever för att starta många UF-företag på Ullvigymnasiet.
- Tack vare projektmedel från Europeiska socialfonden, ESF, har vi kunnat ge flyktingar från Ukraina större utbildningsmöjligheter. Projektet pågick till slutet av september.

I augusti genomfördes den sista muddringen av banninloppet i Köping. Köpings kommun har därmed slutfört sin del av överenskommelsen med staten att rusta hamnen för att klara dagens och framtidens transporter.

- Vi uppmärksammades nationellt när regeringen visade intresse för kommunens arbetsmarknadsinsatser.
- 83 ungdomar har erhållit feriearbete. Det har kommit färre ansökningar än tidigare år, men samtliga som sökt har erbjudits feriearbete. För att fler ska få möjlighet till praktik har avtal skrivits med de kommunala bolagen om samverkan kring praktik och arbetsträning.
- Under året har det uppstått tre vattenläckor vilket är färre än förra året då vi hade sex läckor under samma period.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Översikt över verksamhetens utveckling

	Augusti 2022	Utfall 2022	Budget 2023	Augusti 2023	Prognos 2023
Antal markförsäljningar (småhustomter)	13	22	15	2	6
Preliminära tomtfördelningar (reservationer)	40	47	10	7	10
Antal bygglov, beviljade	174	257	200	154	200
Antal besök på biblioteken	39 887	64 080	75 000	46 684	70 026
Antal besök Köpings bad & sport (exkl actic och skolbad)	33 034	49 656	100 000	37 908	56 862
Antal elever i kö Kulturskolan	204	201	190	241	190
Antal bidragshushåll ekonomiskt bistånd, unika	388	453		401	
Antal placeringsdygn, institution för barn/unga	1 265	1 841		1 817	
Antal placeringsdygn familjehem barn/unga, inkl jourplaceringar	11 688	17 255		10 149	
Gymnasiebehörighet (%)	80,1	80,1		84,3	84,3
Gymnasieelever med examen inom 3 år (%)	61,6	61,6		60,7	60,7
Antal behöriga förskolelärare (%)	53,0	53,0		53,0	53,0
Antal inskrivna barn i förskolan	1 349	1 335	1 318	1 346	1 305
Antal elever förskoleklass-årskurs 9	3 153	3 161	3 161	3 155	3 151
Utförda hemtjänsttimmar	59 177	88 899	115 000	62 412	93 000
Antal i kö till boende äldreomsorg				27	
Antal i kö till särskilt boende LSS				8	
Omflyttningsfrekvens (%)	18	17		19	
Antal tomställda lägenheter	41	51		90	
Antal fiberanslutningar	308	496	500	300	500
Vinterväghållning (mkr)		6,3		4,4	5,8
Godsvolym Mälarhamnar, kiloton		3 032	3 000		3 000

Lågkonjunkturen och det höga ränteläget har gjort att intresset för att köpa småhustomt har sjunkit betydligt sedan 2022. Prognosen för 2023 visar på endast sex markförsäljningar att jämföra med 22 under 2022. Prognosen för preliminära tomtfördelningar uppgår till 10 st, att jämföra med 47 st under 2023. Antal bygglov förväntas var lägre 2023 jämfört med 2022.

Antal besök på Köpings bad och sport förväntas ligga på en högre nivå 2023 jämfört med 2022, dock långt ifrån den budget som finns för antal besök. För 2023 förväntas en avvikelse på -43 138 besök.

Antalet utförda hemtjänsttimmar har totalt sett ökat för årets första åtta månader i jämförelse med augusti 2022. Helårsprognosen pekar på 93 000 utförda hemtjänsttimmar för 2023, att jämföra med en budget på 115 000 timmar.

Antal tomställda lägenheter har ökat mellan augusti 2023 och augusti 2022, en ökning med 120 procent.

Viktiga förhållanden för resultat och ställning

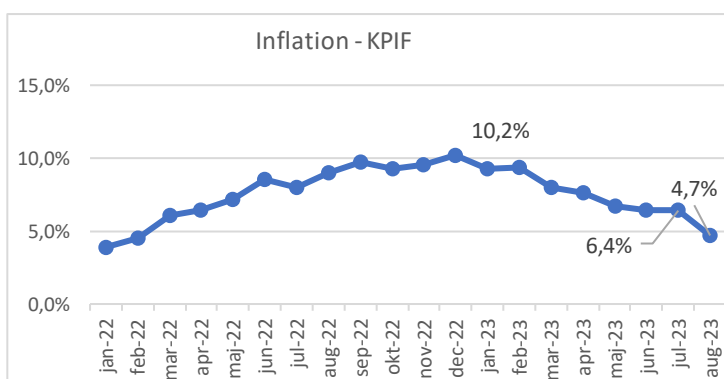
I detta avsnitt beskrivs förhållanden som är viktiga för att bedöma resultat eller ekonomisk ställning för kommunen och koncernen. Här finns beskrivningar av befolkningsutveckling, arbetsmarknad och bostadsmarknad. En nulägesbeskrivning av kommunens verksamheter ingår även, samt en beskrivning av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer.

Konjunkturläget

Hög inflation¹ och högre räntor väntas medföra att den ekonomiska utvecklingen i omvärlden blir relativt svag för 2023 och 2024. I Sverige har hög inflation och höjda räntor slagit hårt mot de räntekänsliga² hushållen och mot bostadsbyggandet som nu minskar i snabb takt. Samtidigt har den svagare efterfrågan från omvärlden medfört att exporten bromsas in. Den svenska ekonomin går in i en lågkonjunktur. Svensk BNP³ har därmed minskat med 0,8 procent det andra kvartalet 2023.

Sedan december 2022 har inflationen mätt med KPIF sjunkit (se diagram nedan). I december 2022 toppade inflationen och låg på 10,2 procent. I augusti 2023 uppgår KPIF-inflationen till 4,7 procent, en sänkning med 1,7 procentenheter jämfört med juli 2023.

Riksbankens räntehöjningar av styrräntan och de fallande energi- och livsmedelspriserna har bidragit till att inflationen har börjat sjunka, men inflationen är fortfarande hög. Det ligger klart över Riksbankens inflationsmål på 2 procent. Trots en dämning av energi- och livsmedelspriserna, så fortsätter tjänstepriserna att öka i snabb takt. Det tillsammans med den svaga kronan bidrar till att inflationen hålls uppe och riskerar att inte sjunka tillräckligt snabbt för att stabiliseras kring målet. Riksbankens direktion beslutade därmed att öka styrräntan i september med 0,25 procentenheter och ligger just nu på 4 procent. Prognosen för styrräntan visar ytterligare en höjning i november.

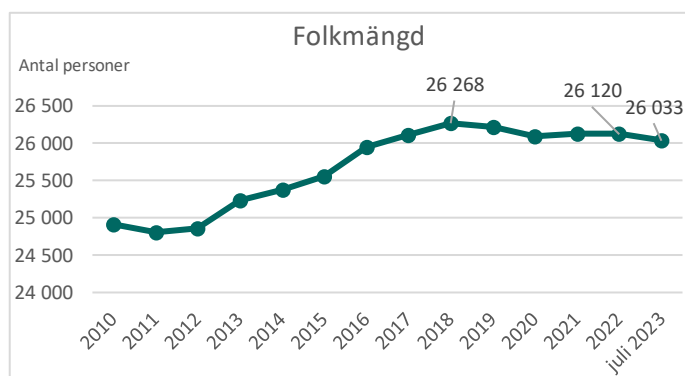

¹ Definition inflation: en ökning av den allmänna prisnivån som gör att man kan köpa färre varor och tjänster för samma mängd pengar. Pengarna minskar alltså i värde. (källa: Riksbanken)

Befolkningsutveckling och demografi

Befolkningsutvecklingen i Köping har under åren 2013–2018 varit stor, vilket är ett resultat av en hög invandring. Från åren 2019–2020 avtog befolkningsstillväxten främst med anledning av en striktare migrationspolitik och lägre rörlighet under pandemin.

Följande diagram visar att kommunen befinner sig i en låg befolkningsstillväxt sedan utgången av 2018 eller ingången av 2019. Samma trend återfinns i riket. Sista juli 2023 hade Köpings kommun 26 033 invånare vilket är en minskning med 87 personer sedan utgången av 2022.

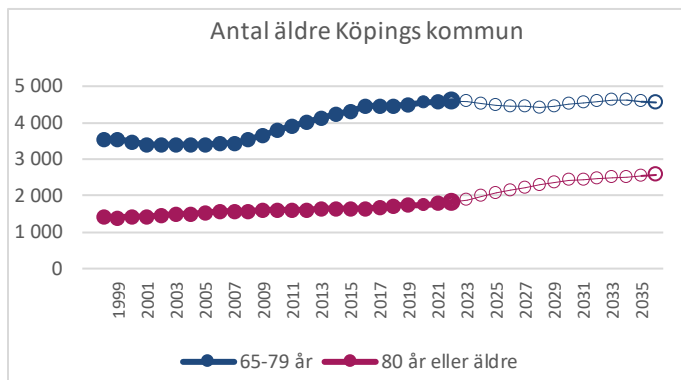

Det är främst inom den äldre åldersgruppen, de som är 80 år och äldre, där antalet invånare ökar. Enligt statistik från Kolada har Köping en högre andel äldre jämfört med riket. Andel äldre invånare 65 år och äldre år 2022 uppgår till 24,6 procent, att jämföra med 20,4 procent för riket. Andel 80 år och äldre invånare i gruppen äldre 65år uppgår till 28,5 procent för Köping att jämföra med 27,1 procent för riket år 2022. Den demografiska utvecklingen med en äldre befolkning kommer att innebära ett högt tryck på kommunens välfärdstjänster inom främst äldreomsorgen. Behovet av personal till dessa verksamheter kommer att fortsätta öka, där det sedan tidigare har rapporterats kring bristproblematiken.

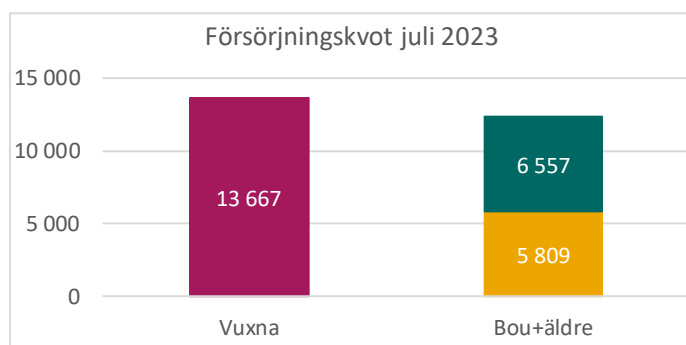
² Svenska hushåll är högt belånade och har en stor andel bostadslån med korta bindningstider.

³ BNP är ett mått som beskriver storleken på Sveriges ekonomi genom att mäta värdet av varor och tjänster.

Inom de andra ålderskategorierna har antalet barn och ungdomar och antalet i arbetsför ålder minskat i augusti 2023 jämfört med december 2022, medan antalet äldre har ökat.

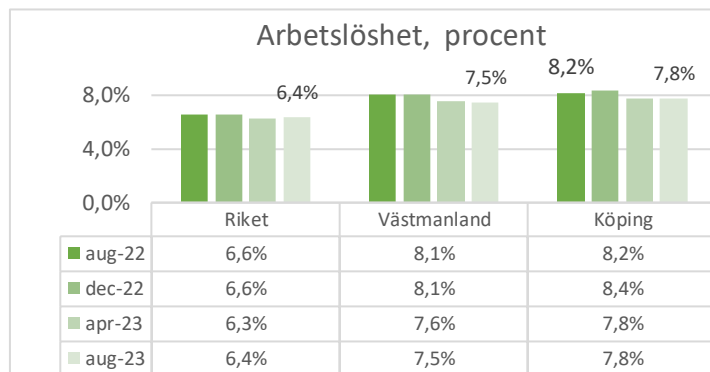
Per den sista juli 2023 uppgår försörjningskvoten till 0,90 för Köping. År 2022 var försörjningskvoten för riket 0,77. Försörjningskvot som nyckeltal beskriver hur många personer en person i arbetsför ålder behöver försörja utöver sig själv.

Arbetslöshet och arbetsmarknad

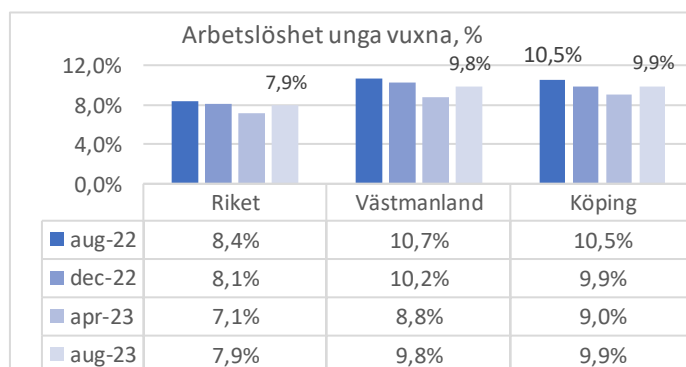
Arbetsmarknaden har återhämtat sig väl efter pandemin i både Sverige och omvärlden. Sedan pandemin har arbetslösheten minskat och sysselsättningsgraden ökat. Under första halvåret 2023 ökade sysselsättningsgraden och arbetskraftsdeltagandet. Att arbetsmarknaden har varit motståndskraftig trots en lågkonjunktur och utvecklats starkt beror delvis på att företagen har velat behålla arbetskraften för att undvika att hamna i en liknande situation som efter pandemin. Då ökade efterfrågan på arbetskraft snabbt och företag hade svårt att hitta och rekrytera rätt kompetens. Samtidigt har hushållens sparande under pandemin bidragit till att det efter pandemin har varit möjligt att fortsätta konsumera tjänster, vilket också har bidragit till att företag har kunnat behålla arbetskraft. Sysselsättningsgraden bedöms till 69,6 procent och arbetslösheten bedöms till 6,4 procent för året 2023.

Arbetslösheten i Köping uppgår till 7,8 procent i augusti 2023. I jämförelse med december 2022 har arbetslösheten minskat med 0,6 procentenheter. I augusti ligger arbetslösheten på en högre nivå jämfört med riket och Västmanland. Att Köping ligger på högre nivåer än riket förklaras bland annat av att andelen högtutbildade (25–64 år) är lägre i Köping jämfört med riket. Statistik från Kolada för år 2022 visar att andelen högtutbildade i kommunen uppgick till 16,9 procent att jämföra med rikets 30,3. Snittet för jämförelsegruppen Mellannyckeln uppgick till 17,8 procent för år 2022.

Under pandemin ökade antalet långtidsarbetslösa (de som varit utan arbete i mer än 12 månader eller mer), men har under den efterföljande starka återhämtningen på arbetsmarknaden minskat. Långtidsarbetslösheten sker med en eftersläpning från den totala arbetslösheten. Antalet långtidsarbetslösa har fortsatt minska sedan 2021, men minskningstakten har avtagit. Av den totala arbetslösheten har drygt 40 procent varit utan arbete i ett år eller mer. Fler än hälften av de långtidsarbetslösa har varit utan arbete i två år eller mer. I slutet av 2022 låg långtidsarbetslösheten på 50 procent.

Andra grupper med utmaningar på arbetsmarknaden är unga vuxna 18 - 24 år. På riksnivå uppgår de till 7,9 procent, i Västmanland 9,8 procent och i Köping 9,9 procent i augusti 2023. Ungdomar eller unga vuxna är en särskilt konjunkturkänslig grupp på arbetsmarknaden. De har i större utsträckning inte hunnit etablera sig på arbetsmarknaden samt att många av de har tillfälliga anställningar. Detta innebär att de löper större risk för uppsägning vid konjunktummedgångar.

Andra faktorer som påverkar utvecklingen

Mark

Efterfrågan på verksamhetsmark är fortsatt hög. Under sommaren såldes en verksamhetstomt och en annan reserverades. Den negativa utvecklingen på fastighetsmarknaden innebär fördelaktiga köplägen för flera intressanta förvärv av långsiktig och strategisk betydelse.

Under slutet av 2022 var det en tydlig nedgång på efterfrågan av småhustomter till följd av lågkonjunkturen och det höga ränteläget. Trots detta har intresset kvarstått inom flera eftertraktade områden. De som bland annat inte har fullföljt sina tomtköp på Västra Sömsta har uttryckt att de kommer att fullfölja det när det ekonomiska läget förändras. De återstående tomtena på området förväntas därmed att kunna säljas relativt snabbt så snart styrräntan vänder nedåt. Området Skogsledens förlängning har endast ett fåtal tomter kvar, och arbetet med etapp 2 har inletts för att kunna erbjuda fler småhustomter.

Bostadsmarknaden

Generellt syns det i hela landet att bostadsbyggandet minskar vilket är en konsekvens av köpkraften hos hushållen, de ökade bostadsräntorna, kraftigt ökade byggkostnader och en svårare finansieringssituation. Byggkostnadsindexet (BKI) har under det senaste året ökat med 9,0 procent vilket påverkar nyproduktionen men även kostnaden för underhållet i fastigheterna. Generellt har Köpings bostadsbolag, KBAB, en vikande efterfråga på lediga lägenheter. Det finns för tillfället ett 20-tal lägenheter redo för omedelbar inflyttning.

Antal tomställda lägenheter är även högre i augusti 2023 (90 st) jämfört med samma period föregående år (41 st). Tomställda lägenheter består av: lediga lägenheter för direkt inflyttning, stoppade lägenheter på grund av upprustning samt större ROT-projekt.

Konjunkturen har även påverkat bygglovsärenden, där antalet inkomna ärenden augusti 2023 har minskat i jämförelse med augusti 2022. Även antalet ansökningar för byggnation av småhus har minskat i jämförelse med 2022. Detta innebär således att antalet nya bostäder minskar i förhållande till föregående år.

Omvärldsfaktorerna påverkar därmed direkt behovet av bostadsbyggande.

Utbildning

Den 1 juli 2023 träder nya bestämmelser i skollagen i kraft som bland annat innebär att arbetsmarknadens behov ska vägas in vid planering och dimensionering av gymnasial utbildning. Syftet är att underlätta

ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden och att förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv.

Riksdagen har också beslutat om ändringar i skollagen som syftar till att fler barn ska gå i förskola och få möjlighet till bättre språkutveckling i svenska. Ändringarna innebär bland annat att hemkommunen inför hösten det år ett barn fyller 3 år ska ta kontakt med barnets vårdnadshavare. Vårdnadshavarna ska få information om förskolans syfte och om barnets rätt till förskola. En annan ändring är att hemkommunen blir skyldig att erbjuda förskoleplats till vissa grupper av barn, även om deras vårdnadshavare inte har anmält önskemål om förskola.

Vuxenutbildning

I början av året beviljades medel från Europeiska socialfonden (ESF) för att ge flyktingar från Ukraina möjlighet att ta del av undervisning från SFI samt andra integrationsfrämjande insatser. Projektet Care 2 Köping - Ukraina har i och med det startats under året med 97 deltagare som omfattas av massflyktsdirektivet. Målet med projektet är att integrera deltagarna i det svenska samhället. Projektet genomförs i samarbete mellan vuxenutbildningen samt arbete och försörjning i Köping, och har deltagare från Köping, Kungsör och Arboga.

Individ- och familjeomsorg

Antalet hushåll i behov av ekonomiskt bistånd har ökat under året. Utvecklingen för försörjningsstöd är svårprognostiserad på grund av ovisshet kring konjunkturens utveckling. Ökningen av antal hushåll har främst varit hos unga ensamhushåll. Bidragen för ensamhushållen är dock inte lika hög som familjehushållen, vilket innebär en mindre påverkan på ekonomin. Antal pensionärer som varit i behov av ekonomiskt bistånd har ökat till följd av höga elräkningar.

Under innevarande år 2023 har antalet inkommande ärenden minskat. De ärenden som inkommit under året har en mer omfattande problematik än tidigare år. Ärenden med våld i familjen är vanligt förekommande och kräver mer omfattande utredningsarbete och behandlingsinsatser, där placering kan vara nödvändig redan i ett initialt utredningsskede.

Gångkriminalitet och så kallat normbrytande beteende hos ungdomar anges som ett ökande samhällsproblem. Insatserna till ungdomar som bryter mot regler och normer kräver nya arbetsmodeller och samverkansformer, då ofta med kombinationer av heldygnsvård och omfattande hemmaplanslösningar. I cirka två år har det funnits ett särskilt ungdomsteam som specialiserar sig på arbete med dessa ungdomar.

Statliga direktiv och utredningar föreslår ett utökad ansvar för socialtjänsten. Enligt lag har kommunerna numera ett större ansvar för brottsförebyggande arbete.

Vård och omsorg

Demografiutvecklingen med allt fler äldre och färre i arbetsför ålder innebär utmaningar för personal- och kompetensförsörjningen inom vård- och omsorg. Ytterligare viktig och avgörande faktor för att kunna tillhandahålla god och säker vård och omsorg är tillgången till fler boendeplatser som är anpassade för de olika målgrupperna. Detta möjliggör exempelvis ett snabbt mottagande av en brukare efter en sjukhusvistelse eller hemtagning av externplacerad brukare.

Kompetensen hos undersköterskor är viktig för kvalitet- och patientsäkerhet och riksdagen har beslutat att yrket ska ha en skyddad yrkestitel. I samband med skyddad yrkestitel för undersköterskor infördes även krav, enligt socialtjänstlagen, på att brukare inom hemtjänst ska ha rätt till en fast omsorgskontakt som är utbildad undersköterska för att öka trygghet, kontinuitet, individanpassning och samordning.

Folkhälsa

Flertalet aktiviteter och förebyggande insatser bidrar till kommuninnevanornas hälsa. Folkhälsoparken på Kristinelundsområdet är under uppbyggnad och etapp ett av tre är snart klar. Arbetet med Folkhälsoparken har skett i samverkan och bygger på medborgardialog. Inom fritidsverksamhetens barn och ungdomsgrupp erbjuds gruppverksamhet med fokus på fysisk aktivitet vilket möjliggör för och ungdomars tillgång till aktiviteter även om de inte får plats eller har råd med föreningsaktivitet. Det här är bara några exempel av en mängd bra aktiviteter som bidrar till folkhälsan i Köping.

Trots att kommunen har många främjande aktiviteter och fler under uppbyggnad finns utmaningar. Antalet vuxna i kommunen som upplever en god hälsa är 64 procent och den siffran är oförändrad sedan förra mätningen 2020. Men hälsan är fortfarande ojämlig, fler kvinnor upplever psykisk ohälsa och känner sig i större utsträckning mer otrygga och ensamma än männen. Antalet suicidfall är fler i Köpings kommun än i riket. Flickor i skolåldern mår sämre psykiskt och är mer stressade visar en jämförelse av Liv och hälsa ung undersökningen 2020 med 2023.

Infrastruktur

Flera utredningar som rör infrastrukturen i och omkring Köping har genomförts under året och ett fortsatt behov av att allokera resurser finns även för framtiden:

- Nya områden för bostäder och näringsverksamhet.
- Renovering av hamnområdet och muddringen av leden så att större fartyg kan lägga till i Köpings hamn.
- Åtgärdsvalsstudie av väg 250 mellan Köping och Kungsör.
- Dragningen av järnvägen genom Köping.
- E18 motorväg mellan Köping och Västerås.
- Gemensamt cykelnät mellan KAK-kommunerna och utbyggnad cykelväg till Munktorp.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Verksamhetsrisker

I konkurrensen med 290 andra kommuner är vi starkt beroende av att bedriva verksamhet av hög kvalitet, att sköta samhällsuppdraget för dagens och framtidens Köpingsbor. Förmågan att effektivt identifiera och hantera risker är betydelsefull för framgång i alla delar av kommunens verksamheter. Riskhantering sker inom många olika processer och alla nämnder och styrelser är ansvariga för att identifiera risker, värdera risker, kommunicera dem i verksamhetsplaner, hantera sina risker samt att följa upp dem efter årets slut.

Utifrån en verksamhetsanalys identifieras verksamhetens riskområden som sammanställs i en bruttorisklista. I riskanalysen värderas samtliga risker utifrån sannolikhet och konsekvens. I bedömningen värderas hur stor sannolikheten är att risken inträffar samt hur allvarlig konsekvensen blir om den inträffar. Utifrån denna värdering fastställer nämnden/styrelsen årligen en internkontrollplan, vilken följs upp i kommunkoncernens årsredovisning.

Gemensamt för flera bolag och förvaltningar är risker kopplade till behov av rutiner, att rutiner är implementerade och att planer efterlevs samt att handläggning sker rättssäkert.

En del i det strategiska arbetet mot välfärdsbrottslighet handlar om att förebygga risker och minimera brottslighet. Att arbeta strukturerat, bedöma risker och ställa krav är viktiga delar i det förebyggande arbetet.

Kompetensförsörjning/kompetensväxling är en utmaning och ett av våra viktigaste områden att arbeta vidare med. Utvecklingen på

arbetsmarknaden innebär trots arbetslöshet stora svårigheter att få tag i personal. Köpings kommun ser flera utmaningar såväl på lång som på kort sikt för kompetensbehovet bland flera av de stora yrkesgrupperna. Strategiskt viktiga frågor för kommunen är därför att attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens samt att utveckla och behålla de medarbetare som finns i kommunen. En ny kompetensförsörjningsplan är antagen 2022, vilket är en strategi för en hållbar kompetensförsörjning.

Finansiella risker

I nedanstående beskrivning av lån och lånevillkor för koncernen ingår Köpings kommun och dess helägda bolag. Koncernens totala låneskuld uppgår till 2,2 miljarder per sista augusti 2023. Av koncernens totala låneskuld står kommunen för 30 procent, KBAB för 38 procent, VME för 30 procent och Kabel-TV för 2 procent. Sedan årsskiftet har koncernen ökat sin totala låneskuld med 75,0 miljoner eller 3,6 procent.

Kommunfullmäktige fattade beslut om en ny finanspolicy hösten 2021. Riktlinjen omfattar kommunen och de helägda bolagen. Finanspolicyen beskriver att målet med skuldförvaltningen är att optimera kommunkoncernens finansiella resultat inom givna risklimiter. En god diversifiering/spridning ska eftersträvas avseende lånens förfallostruktur.

I syfte att begränsa refinansieringsrisken ska förfallen på upplåning spridas över tiden.

- Tillåtet intervall för genomsnittlig kapitalbindningstid: 1,5–4 år
- Maximalt 40 procent av kapitalet får förfalla inom 1 år

I syfte att begränsa ränterisken ska ränteomsättningsstillfällena på lån och eventuella derivat spridas över tiden.

- Tillåtet intervall för genomsnittlig räntebindningstid: 1,5–4 år
- Maximalt 40 procent av ränteförfallen få ligga inom 1 år

Per augusti	Koncernen	Kommunen
Lånebelopp, mkr	2 154,8	644,0
Genomsnittlig ränta (%)	2,10	1,22
Genomsnittlig ränta exkl. Derivat (%)	2,07	1,22
Andel lån med fast ränta (%)	83	100
Lån med fast ränta, mkr	1 779,5	644,0
Genomsnittlig kapitalbildning, år	1,90	2,12
Del av kapitalbindning under 1 år (%)	24,0	9,0
Genomsnittlig räntebindning, år	1,82	2,12
Del av räntebindning under 1 år (%)	30,0	9,0
Räntekostnad 2023, mkr	25,2	5,1

I sin helhet ligger kommunkoncernen och kommunen inom finanspolicyens regler, dock skiljer det mellan kommunen och de helägda bolagen. VME ligger utanför finanspolicyens regler vad gäller både räntebindningen (52%) och kapitalbindningen (52%). VME med 52 procent av sina räntor som ligger inom ett års förfall, och med den rådande finansmarknaden med ökade räntor innebär detta hög risk för koncernen. Kabel-TV har 36 procent av sina räntor som ligger med förfall inom ett år och även om de ligger inom finanspolicyens regler, så innebär det ändå hög risk med anledning av den osäkra finansmarknaden. Riksbanken meddelade i september en räntehöjning av styrräntan och troligt scenario är att de också kommer att höja i november.

Pensionsförpliktelser

Inga borgensåtaganden har infriats under året. Av kommunens totala pensionsförpliktelser redovisas 485,6 mkr inklusive löneskatt som ansvarsförbindelse. Detta innebär att 68 procent av pensionsförpliktelserna inte finns upptagen i balansräkningen, motsvarande siffra förra året var 74 procent. Minskningen beror till stor del på den delinlösen av ansvarsförbindelserna som gjordes i december 2022. Inga förändringar har gjorts beträffande placeringar och återlånade medel under 2023.

Pensionsförpliktelse, kommun	2019	2020	2021	2022	2023
Avsättning inklusive särskild löneskatt	134,0	155,3	179,7	181,7	227,3
Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	590,5	575,8	550,8	527,8	485,6
Finansiella placeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	724,5	731,1	730,5	709,5	712,9
Återlånade medel	724,5	731,1	730,5	709,5	712,9

Händelser av väsentlig betydelse

I detta avsnitt beskrivs händelser som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut, och är av väsentlig betydelse för den kommunala koncernen och kommunens resultat och ställning.

Kriget i Ukraina

I februari 2022 invaderades Ukraina av Ryssland och kriget pågår fortfarande. Det säkerhetspolitiska läget i Europa har förändrats och i maj 2022 fattade regeringen beslut om att ansöka om medlemskap i Nato. Regeringen bedömer att det är det bästa sättet att värna om Sveriges säkerhet med anledning av det förändrade säkerhetspolitiska läget (www.regeringen.se).

I mars 2022 aktiverade EU massflyktsdirektivet. EU:s beslut att aktivera massflyktsdirektivet innebär att personer från Ukraina ska erbjudas ett omedelbart tidsbegränsat uppehållstillstånd i EU:s medlemsländer. Direktivet har därmed en effekt på den offentliga konsumtionen.

Sedan krigets start har ett flertal sanktionspaket mot Ryssland antagits av EU och senaste den 23 juni 2023 antogs det elfte sanktionspaketet. Det senaste beslutet stärker EU:s förmåga att motverka kringgående av sanktioner och rikta in sig på Rysslands informationskrigföring. (källa: Europeiska unionens råd). Om säkerhetsläget i Ukraina förbättras väntas EU att besluta att massflyktsdirektivet ska upphöra före den 4 mars 2024.

Säkerhetsläge Sverige

Säkerhetspolisen beslutade att öka den nationella hotbildsnivån. Hotbilden mot Sverige har blivit alltmer komplex och riktar sig mot fundamenten i det svenska samhället där grundläggande fri- och rättigheter undermineras. En ökad medvetenhet och ett förbättrat säkerhetsskydd är nödvändigt för att möta underrättelsehotet. Det förändrade säkerhetsläget påverkar alla delar och nivåer av samhället, vilket för kommunen medför ett intensifierat arbete med trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder.

En negativ trend där gängkriminalitet och grova brott ökar, påverkar samhället med ökat inflöde av narkotika, illegala vapen och skjutningar. En ny lag om kommunalt ansvar för det brottsförebyggande arbetet gäller från och med juli 2023. Enligt den nya lagen ska kommunerna kartlägga brottsligheten inom sitt geografiska område och ta fram en lägesbild. Med utgångspunkt i lägesbilden ska de upprätta en åtgärdsplan och besluta om vilka åtgärder kommunerna avser att vidta för att förebygga brott.

Större investeringar

Större investeringar, kommun	Utfall aug 2023 (mkr)
Hamnen, beslutssteg III	26,2
Rådhuset	4,7
Nyckelbergsskolan nybyggnad	3,7

Arbetet i hamnen under första halvåret 2023 har varit relativt lågintensivt med färdigställande av verksamhetsytan samt lite intensivare i augusti då den återstående muddningen och sprängning av farleden genomfördes. Det finns behov av att se över projektets övergripande tidplan då arbetet med flytt av ammoniakledningen som ligger på den kritiska linjen flyttas fram i tiden. Kostnaden för projektet ligger under den beslutade budgeten, trots pandemi och krig. Renoveringen av Rådhuset pågår och beräknas bli klar under 2024.

Avseende Nyckelbergsskolans nybyggnad pågår projektering och byggnation. Dessa kommer fortsätta under 2023 och 2024.

Heltidsresan

Inom projektet Heltidsresan har en bemanningshandbok färdigställts och implementerats för att säkerställa att bemanningen alltid utgår från brukarens behov. Olika utbildnings- och informationsinsatser har genomförts med anledning av den nya lagstiftningen kring 11-timmars dygnsvila som träder i kraft den 1 oktober. Inom ramen för Heltidsresan startades ett pilotprojekt upp på Nygårdens äldreboende i början av året i syfte att medarbetarnas samlade arbetstid ska användas för att täcka upp vid enhetens frånvaro i stället för att använda vikarier.

Utveckling av processer

Under året har ett arbete med flera strategiska styrdokument pågått. Biblioteksplan för 2023–2026 har färdigställts och antagits av Kommunfullmäktige.

Det nya bostadsförsörjningsprogrammet blev antaget i maj. Arbete med en markstrategi för kommunen pågår och blir förhoppningsvis färdigt under hösten.

Arbetet med att se över och dokumentera samhällsbyggnadsprocessen, som inleddes under 2022, pågår och en workshop för implementeringen kommer att hållas under hösten. Även MEX-planen (mark- och exploateringsplanen), som inleddes under 2022, fortskrider då det är ett levande dokument.

Väderförhållanden

Våren blev en period av extremt torrt väder, dock utan upplevda problem med vattenförsörjning i kommunen. Därefter följde en period med kraftig nederbörd som bland annat resulterade i översvämning av diken, åar och fastigheter. I dagsläget samlas uppgifter in för att dokumentera de skador som har uppkommit och kontakt sker med försäkringsbolaget. Det kan leda till framtida ersättningskrav för kommunkoncernen.

Övriga händelser

E-tjänster

Under året har sex nya e-tjänster lanserats. Syftet med att införa e-tjänster är att skapa service för invånare och företagare, ökad rättssäkerhet samt att skapa mer tid för kontakt med invånare och företagare. Genom nyttjande av e-tjänster kommer fokus att skiftas mot mer värdeskapande tid för de vi är till för, i stället för administration.

Samverkan för mervärde

Kommunen samverkar och ingår i flera utvecklingsprojekt med olika aktörer i samhället.

Det finns ett behov av att erbjuda insatser till fler medborgare, särskilt långtidsarbetslösa, men systemet som det är utformat idag tillåter inte alltid det. Under hösten har ett avtal ingåtts mellan kommunen och Arbetsförmedlingen kring förstärkt arbetsträning. Deltagare ska genom arbetsträning få klarhet i sina förutsättningar för arbete. Avtalet genererar ersättning från Arbetsförmedlingen till kommunen.

Myndighetssystemen krockar ibland med varandra och skapar hinder i stället för lösningar. Det är svårnavigerat för både aktörerna och individerna som är i behov av stöd och hjälp. För att kunna arbeta med detta område har en projektansökan tillsammans med Region Västmanland lämnats in till Europeiska Socialfonden (ESF). Exempelvis bara inom Västmanland finns stora kommunala skillnader. Individens behov av stöd och hjälp ska inte vara bestämd av kommunens systemuppbyggnad eller goda vilja att tillhandahålla insatser som ej är lagstadgade eller finansierade. Det behövs en större likvärdighet för individer i behov av kommunala stödjande insatser.

God och nära vård

Vi har ett fortsatt stort fokus på omställningen till en god och nära vård med olika utbildnings- och utvecklings-insatser i samverkan med regionen. Bland annat har workshops med vårdcentralerna genomförts

och en utbildningssjuksköterska har anställts under våren i syfte att stärka upp kompetensen för medarbetare som arbetar i patientens hem. Nära vård innebär att en alltmer avancerad sjukvård ges i hemmet. Under våren tillsattes en roll som platskoordinator i syfte att rikta, sammanhållet och på ett effektivt sätt nyttja de lediga platserna inom både korttidsverksamhet och i särskilt boende. På så vis undviks även vite från regionen på grund av svårigheter att ta emot utskrivningsklara patienter.

Ny Nyckelbergsskola

Under tiden som en ny skola ska byggas på platsen för nuvarande Nyckelbergsskolan ska en tillfällig modulskola byggas. Projektering samt ansökan om bygglov för etablering av ersättningsmoduler för Nyckelbergsskolan påbörjas under hösten 2023. Modulerna avses placeras på Scheeleskolans grusplaner. Bygglovets gällande tidigare placering på Himlabacken överklagades. Beslut om att återkalla prövning i Mark- och miljödomstolen togs tillbaka från kommunen för att kunna fortsätta med processen med placering vid Scheeleskolan.

Händelser efter rapportperiodens slut

Inga händelser av betydelse för resultat eller ställning koncernen eller kommunen har inträffat efter rapportperiodens slut.

Betydande tvister

Inom hamnprojektet finns en pågående tvist med en entreprenör angående utfört arbete.

Kommunen var tidigare i en överklagandeprocess gällande etablering av ersättningsmoduler för Nyckelbergsskolan. Det fanns en risk för ekonomisk konsekvens rörande kontraktet med modulleverantören, men detta förhandlades ner till att endast ersätta vissa nedlagda kostnader och återköp av material. Samma risk föreligger vid ny upphandling och kommande bygglovsprocess.

Det pågående renoveringsprojekt inom kv. Bertil, där 147 lägenheter ROT-renoveras fick ett abrupt slut då entreprenören ByggTema gick i konkurs. När konkursen inleddes var 18 lägenheter färdigställda och 18 lägenheter påbörjade. Relativt snabbt lyckades man komma överens med konkursförvaltaren om att färdigställa de 18 påbörjade lägenheterna med hjälp av en ny entreprenör. Upphandling påbörjades därefter på de kvarvarande 111 lägenheterna och färdigställdes under sommaren.

Förväntad utveckling

Här beskrivs den förväntade utvecklingen för kommunen ur flera aspekter. Underlaget för kommunens finansiella plan för de närmaste tre åren redovisas med SKR:s prognos för skatteunderlagsutvecklingen. Här finns också beskrivningar av befolkningsutveckling, arbetsmarknad och bostadsmarknad samt övriga framtidsfrågor som är strategiskt viktiga för kommunen och koncernen.

Ekonomiska förutsättningar för kommunen

Ekonomi präglas generellt av det osäkra läget gällande pris- och ränteutvecklingen. Konjunktorens utveckling, befolkningsutvecklingen och arbetsmarknadens utveckling påverkar skatteintäkterna framåt. Det nominella skatteunderlaget ökar över planperioden, men de ökade kostnaderna till följd av inflationen minskar den reala skatteunderlagsprognosen. Kommunens prognosticerade plan för kommande period 2024–2026 utgår ifrån SKR:s budgetförutsättningar.

Den 20 september presenterade regeringen sin budgetproposition för 2024 och en tydlig inriktning är att bekämpa inflationen samt stötta hushållen och välfärden. Sammantaget tillför regeringen ett tillskott på 16 miljarder kronor till välfärden. Den 5 oktober presenterade SKR den nya skatteunderlagsprognosen⁴, vilket visar att under 2024 bromsar ökningen av skatteunderlaget in än mer än tidigare prognos i augusti 2023 och ligger då klart under en historisk genomsnittlig ökning. Förklaringen finns nästan helt i inbromsningen på arbetsmarknaden och den därmed allt svagare lönesumman.

För att säkerställa resultatnivåerna kommer effektiviseringar att krävas kommande år. Även investeringsnivåer kommer att behöva anpassas till rådande förutsättningar och demografi- och befolkningsutveckling. Effektiviseringsåtgärder motsvarande 2,5 procent (drygt 34 miljoner kronor) har lagts in i planen för 2024.

Planen för åren 2024–2026 är endast en **prognos**. Prognosen för åren 2024–2026 visar underskott. I prognosen är det också räknat på ett **föreslaget** finansiellt resultatmål motsvarande 0,5 procent för respektive år, vilket är en sänkning i jämförelse med budget 2023 där målet var 0,64 procent.

Trots effektiviseringar på 2,5 procent och tillskott enligt budgetpropositionen visar **prognosen för plan 2024** att det kvarstår 7,1 miljoner kronor att sparas för en ekonomi i balans för verksamhetsår 2024.

Konjunkturläget

Sammantaget väntas den ekonomiska aktiviteten att minska 2023 till följd av en svag utveckling av den inhemska efterfrågan. Resursutnyttjandet mätt med BNP-gap (skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP) förväntas bli negativt 2023 och även de kommande åren 2024–2025. Svensk ekonomi bedöms därmed vara i lågkonjunktur 2023–2025. Svenska hushåll är högt belånade och har en stor andel bostadslån med korta räntebindningstider, vilket får till följd att svenska hushåll påverkas mer och snabbare av räntehöjningar än många andra länder i Europa. Den höga inflationen har påverkat de reala disponibla inkomsterna med en svag utveckling. Årsgenomsnittet för KPIF-inflationen 2023 prognosticeras till 6 procent. Hushållens konsumtion förväntas minska för helåret 2023. En försiktig återhämtning bedöms 2024, och hushållens konsumtion 2024 väntas växa svagare än ett historiskt genomsnitt 2000–2022. Inte först 2026 prognosticeras den svenska ekonomin nå konjunkturrell balans då BNP-gapet bedöms vara noll.

Utvecklingen i omvärlden har en stor påverkan på den svenska ekonomin. Sverige har en öppen ekonomi och flera olika faktorer kan medföra att den ekonomiska utvecklingen blir antingen starkare eller svagare framöver. Både Regeringen och SKR lyfter fram att prognosen kring inflationen är präglad av stor osäkerhet och är beroende av flera faktorer. Prognosen från både Regeringen och SKR visar att först sista kvartalet 2024 förväntas KPIF-inflationen minska till omkring 2,3–2,7 procent. Riksbankens inflationsmål på 2 procent väntas nås 2025. Det är först när inflationen tydligt har sjunkit som Riksbanken kommer att sänka styrräntan något. I sin senaste penningpolitiska rapport prognosticerar Riksbanken styrräntan till 4,1 procent slutet av 2024.

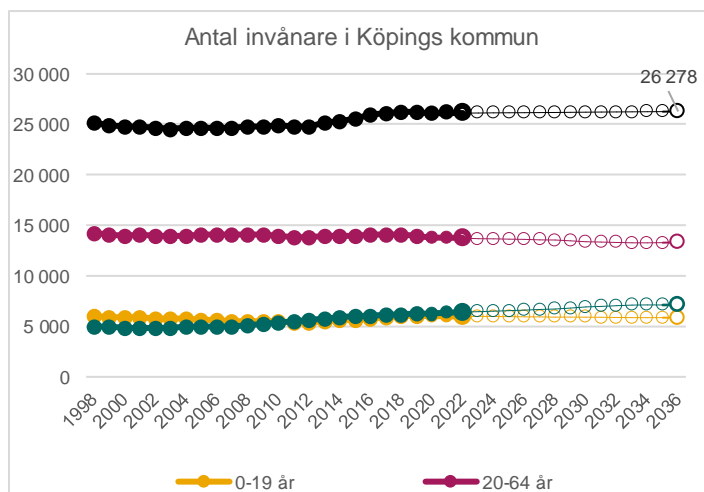
Befolkningsutveckling och demografi

De senaste åren har befolkningen vuxit snabbt. En bidragande faktor till den snabba

⁴ www.skr.se, cirkulär 23:41

befolkningsökningen de senaste åren är att invandringen har varit högre än utvandringen.

Enligt SCB:s befolkningsprognoser kommer befolkningen framöver att öka med i genomsnitt 54 000 personer per år de kommande åren. Det är en **mycket långsammare** ökningstakt än de närmaste föregående åren.

Folkmängden i Köping förväntas öka och år 2036 prognosticeras den till knappt 26 300 invånare, vilket är en ökning med knappt 160 invånare (knappt 1 procent) i jämförelse med 2022. Prognosen framåt är en mycket låg tillväxttakt med några individer per år. Helårsprognosen för 2023 är 26 129 invånare.

Den låga befolkningsstillväxten i Köping under prognosperioden förklaras främst av att gruppen barn och unga samt de i arbetsför ålder inte förväntas öka, utan snarare förväntas minska. I och med att antalet barn och unga inte förväntas öka är det av stor vikt att följa utvecklingsbehovet av skolor och förskolor, samt bemanningen i dessa verksamheter. I åldersgruppen 80 år och äldre förväntas däremot en ökning under prognosperioden, och är de som kommer att stå för de beräknade kostnadsökningarna under prognosperioden. Försörjningskvoten förväntas för år 2023 uppgå till 0,91 och för år 2036 att uppgå till 0,97.

Arbetslöshet och arbetsmarknad

Flera indikatorer visar på ett försämrat läge på arbetsmarknaden framöver, där företagens anställningsplaner visar på minskning till nivåer som innebär att sysselsättningen kommer att utvecklas svagt i närtid. Den svaga utvecklingen i ekonomin kommer att minska efterfrågan på arbetskraft och arbetslösheten väntas öka 2023 samt 2024–2025. En tydlig utmaning på arbetsmarknaden är att tillgången på efterfrågade

kompetenser inte motsvarar de kompetenskrav som finns på arbetsmarknaden. Detta bidrar till att matchningsläget på arbetsmarknaden försvåras. Resursutnyttjandet på arbetsmarknaden mätt i arbetsmarkandsgapet, *skillnaden mellan faktiskt och potentiellt arbetade timmar*, prognosticeras till -0,3 procent för helåret 2023. Prognosen för 2024 visar -1,4 procent och för 2025 visar -1,3 procent.

Nationellt prognosticeras Arbetsförmedlingen arbetslösheten till 6,4 procent för helåret 2023 och 6,5 procent för 2024. Arbetslösheten bland gruppen unga vuxna prognosticeras till dryga 7,8 procent för helåret 2023 och till 7,5 procent år 2024. I Västmanland prognosticeras arbetslösheten i genomsnitt till 7,8 procent för åren 2023–2024.

Det finns ett starkt samband mellan sysselsättningen och befolkningsutvecklingen. De län och de kommuner som har en stark befolkningsutveckling har också en högre sysselsättningstillväxt, och det omvända gäller för de med en svag befolkningsstillväxt. Västmanland och Köping har en relativt hög arbetslöshet i jämförelse med riket.

Sedan tidigare är bristen på utbildad personal störst inom pedagogiska yrken samt inom vårdyrken och utgör därmed ett hinder för jobbtillväxt. Den stora bristen på kompetens inom offentlig verksamhet är delvis knuten till att många yrken är legitimationsyrken och inte kan ersättas med andra kompetenser. En bidragande orsak till detta är ett för lågt tillskott av nya utbildade till yrken inom offentlig verksamhet. Samtidigt ökar behoven av personal på grund av den demografiska utvecklingen med äldre befolkning.

I takt med att efterfrågan på arbetskraft dämpas framöver väntas även antalet långtidsarbetslösa att öka under prognosperioden. Mot slutet av 2024 väntas långtidsarbetslösheten uppgå till en högre nivå än före pandemin. Nästan 85 procent av de långtidsarbetslösa bedöms ha en svagare ställning på arbetsmarknaden, exempelvis de med kort utbildning. Det blir därför centralt att motivera och vägleda fler till utbildning som leder till arbete. Även mer flexibla möjligheter för utbildning, omställning och kompetensutveckling är nödvändig för personer som behöver komplettera sin utbildning eller ställa om.

Mark

Rådande lågkonjunktur och den för många ansträngda ekonomiska situationen väntas medföra att efterfrågan på småhusomtomter blir fortsatt låg under hösten. Det senaste årets inbromsning kan dock ha skapat ett uppdämt behov vilket kan innebära att en vändning kan komma snabbt när styrräntan börjar sjunka igen. Bedömningen är att efterfrågan på tomtmark kan komma att öka under 2024.

Under hösten kommer det att finnas möjlighet att göra flera strategiska markförvärv som bland annat möjliggör nya bostads- och rekreationsområden.

Bostadsmarknad

Fastighetsmarknaden i stort har en större påverkan på bostadsrätter jämfört med hyresrätter, främst med anledning av att de oftast är högt belånade.

Den befolkning- och demografiutveckling som riket och kommunen står inför kommer att ha en direkt påverkan på bostadsbyggandet och vilken typ av bostäder som ska byggas. Med en allt äldre befolkning kommer det att innebära ett behov av bostäder anpassade för målgruppen. Befolkningsstatistiken från SCB visar att antalet invånare ökar med endast några få individer per år i Köping. Inflyttningstrycket är inte högt vilket kommer att påverka behovet av att bygga nya bostäder. Statistiken från SCB visar att under 2023 har fler personer flyttat ut från kommunen än flyttat in till kommunen i jämförelse med 2022.

Ett nytt LSS-boende, innehållande totalt 6 lägenheter med tillhörande gemensamma ytor och ytor för personal är under uppförande i området Skoftesta invid Ullvibackar. Bygget beräknas pågå under hela år 2023 och några månader in på år 2024. Beräknad inflyttning är våren 2024.

Planeringen för nybyggnation av bostäder på Tunadal inom konceptet Trygghetsboende fortsätter enligt plan.

Utbildning

Stärkt rätt till förskola innebär förhoppningsvis fler barn i förskolan. På så vis kommer förutsättningarna för att klara av grundskola och gymnasieskolan öka för de barn som tidigare inte har gått i förskola. Det pågår ett kontinuerligt arbete med att identifiera och erbjuda förskoleplatser till de barn som inte är inskrivna i förskolan.

Vuxenutbildning

I mars 2023 presenterade regeringen ett förslag om att 100 miljoner kronor ska tillfalla landets kommuner för att bedriva SFI för personer som omfattas av massflyktsdirektivet. Dessa statsbidrag ska rekvideras från Skolverket senast i höst. Hur dessa medel fördelas mellan kommunerna är ännu inte beslutat, men ansökan är inskickad och svar väntas under hösten, men förhoppningen om att fördelningen av medel sker i övergångsfasen när projektet Care 2 Köping - Ukraina tar slut.

Generellt påverkar lågkonjunktur och samhällsekonomin både den enskilda individen och verksamheter inom välfärden. Fokus inom

vuxenutbildningen kommer därmed att vara på lagstadgad verksamhet och utbildning.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen förväntas få ett alltmer omfattande uppdrag för att motverka och bryta den negativa samhällsutvecklingen av våld och kriminalitet. Regeringens direktiv och uppdrag till statliga utredningar och lagförslag pekar mot ett ökat socialtjänstansvar både i brottsförebyggande arbete, i vård och behandlingsinsatser men även för påföljder som konsekvens av brott bland barn och unga. Samtidigt med dessa direktiv, förväntas en ny Socialtjänstlag införas, som enligt förslagen ska utveckla den kommunala socialtjänsten till en mer erbjudande, öppen verksamhet som har fokus på förebyggande arbete och tidiga insatser.

Under hösten inleds i länet ett genomgripande arbete i syfte att anpassa hälso- och sjukvårdens respektive kommunernas beroendevårdsverksamheter till ny lagstiftning. Den nya så kallade "samsjuklighetslagen" innebär stora förändringar avseende ansvaret för missbruks- och beroendevård. Anpassningen som bland annat innebär skatteväxling, ska vara fullföljd till dess att lagändringarna träder i kraft 2026.

Vård- och omsorg

Samhällsbristen på arbetskraft de kommande 10 åren kräver förändrade arbetssätt och en högre användandegrad av teknik och digitalisering för att klara grunduppdraget. Välfärdsteknik och digitalisering är en viktig faktor för att klara personalförsörjningen kommande år. En upphandling av digitala signeringslistor samt larm och lås är klar vilket möjliggör övergång till nyckelfria lås. Hemtjänsten påverkas positivt då resor och restid för att hämta nycklar kan sparas in. Det innebär också en ökad säkerhet för den enskilde.

Att fler arbetar heltid inom vård och omsorg är en viktig faktor, samtidigt som en större samsyn kring bemanning och schemaläggning behöver utvecklas de kommande åren. Även sjuksköterskebristen och de skenande kostnaderna för bemanningssjuksköterskor kräver ett stort fokus under kommande år för att kunna vända trenden. Från och med den 1 oktober 2023 inträder en ny lagstiftning som innebär att alla medarbetare inom kommun och region ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod i planerat schema. Den nya lagstiftningen är positiv ur ett hälsoperspektiv samtidigt som bemanningsplaneringen blir svårare då oplanerade händelser alltid kommer uppstå i verksamheten.

Folkhälsa

Det rådande världsläget och dess effekter på det ekonomiska läget med en hög inflation, stigande räntor och ökade priser på bland annat energi och livsmedel kan komma påverka folkhälsoutvecklingen negativt – framför allt inom de grupper som har ekonomiska svårigheter. De som redan lever under utsatta förhållanden har fått det ännu tuffare och skillnader i påverkan på livsvillkor och levnadsförhållanden riskerar att öka ojämlikheterna i hälsa ännu mer. Dessa utmaningar behöver vi möta tillsammans genom att samverka över förvaltningsgränserna men också med andra aktörer som Regionen och näringslivet. Vi behöver få en samlad bild av det folkhälsoarbetet som görs i kommunen. Vi behöver också ett styrdokument för folkhälsofrågorna så vi riktar våra främjande aktiviteter så rätt som möjligt utifrån de behov vi har.

Infrastruktur

Vägnätet i Sverige slits allt snabbare. Orsakerna är ökad fordonstrafik, ökad kanalisering av trafik och högre andel tung trafik. En åtgärd som ska underlätta för näringslivet och Köpings kommun är att hänvisa tung trafik till ändamålsenliga gator som är klassade för detta. I och med att kommunen rustar upp djuphamnen har man utrett möjligheterna om Nya Hamnvägen, Gamla Hamnvägen och Matrosvägen kan trafikeras av fordon med upp till 74 tons bruttovikt. Samordning med ledningsägare kvarstår innan eventuellt beslut om nya föreskrifter kan tas på delegation. Denna åtgärd ska underlätta för näringslivet genom att minska behovet av att ansöka om trafikdispens för trafik till och från Köpings djuphamn. Slitage på kommunens övriga gator kommer att kunna begränsas.

God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse

Kommunallagen anger att kommunerna ska bedriva sin verksamhet så att god ekonomisk hushållning uppnås. Lagen säger också att det ska finnas mål uppsatta både ur ett finansiellt perspektiv och ur ett verksamhetsperspektiv. Det ska också finnas en egen tolkning av vad begreppet god ekonomisk hushållning betyder för kommunen och hur de mer konkret ska uppfyllas.

I detta avsnitt redovisas kortfattat kommunens styrning och styrmodell samt en samlad bedömning om förutsättningar finns för att uppnå god ekonomisk hushållning. I avsnittet görs en utvärdering av kommunens finansiella mål samt mål för verksamheten genom en sammanfattning av nämnders och bolagens bedömningar av måluppfyllelse i sina kvalitetssäkrade grunduppdrag.

Kommunens styrning och styrmodell

Styrningen ska säkerställa att de politiska målen och uppdragen får genomslag i organisationen. Styr-systemet är ramen för styrningen och det ska bidra till att visioner och mål nås, samt bidra till en god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige är högsta politiska organ och ansvarig för verksamheten gentemot invånarna. Planering för god ekonomisk hushållning görs genom att kommunfullmäktige antar mål för kommungemensamma utvecklingsområden, finansiella mål samt övergripande mål för perspektiven verksamhet, medarbetare och ekonomi. Genom de styrprinciper och den styrmodell som finns i Köpings kommun omsätts dessa mål till verksamhet i nämnder och styrelser för att skapa värden för de vi är till för.

Kommunens tillitsbaserade styrmodell är vägledande för planering, genomförande, uppföljning och förbättringsarbete. Styrningen, med tillit som värdegrund, har ett tydligt medborgarfokus. Styrning sker med uppföljning och analys av resultatet. I stället för att bryta ned mål i verksamheten, formulerar varje nämnd och styrelse egna mål med indikatorer och aktiviteter. Målen formuleras på den nivå i verksamheten där de är relevanta för att på bästa sätt kunna bidra till utvecklingen inom sina verksamhetsområden så att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås.

Uppföljning sker men inte på allt och inte detaljer. Styrning och uppföljning av grunduppdragen kvalitetssäkras genom systematiska dialoger.

Avsikten med styrmodellen är att förstärka styrningen genom att fokusera på några målområden där en utveckling och förflyttning önskas ske. Färre mål ska öka tydligheten i styrningen och uppföljningen.

Mål och vision

Kommunens målbild lyder ”Tillsammans skapar vi vår framtid” och är en medskapande vision om en kommun där vi arbetar tillsammans för att möta framtiden. För att uppnå målet arbetar varje verksamhet med sitt grunduppdrag. Utöver det finns kommungemensamma utvecklingsmål.

Kommungemensamma utvecklingsmål

Utifrån Köpings vision har kommunfullmäktige beslutat om tre kommunövergripande utvecklingsmål, vilka ska leda till att uppfylla målbilden. Fokus ligger på utveckling och styrning av det lokala samhället. Våra val och handlingar påverkar världen, vilket gör att utvecklingsmålen är kopplade till de globala målen i Agenda 2030. Målen fokuserar på ett gott liv i ett hållbart samhälle.

Utvecklingsmålen som tillsammans bildar kommunens målbild är:

- När vi säger tillsammans så menar vi det
- Vi växer med ansvar
- Det vi erbjuder lockar

Utvecklingsmålen är särskilda från grunduppdraget. Målen sätts av kommunfullmäktige och syftar till att visa organisationen i vilken riktning politiken vill att vi rör oss i över en flerårig period.

Kommunfullmäktiges övergripande mål

Utöver utvecklingsmålen har kommunfullmäktige beslutat om tre övergripande mål utifrån tre perspektiv; verksamhet, medarbetare och ekonomi. De övergripande målen är:

- Kommunens verksamheter erbjuder största möjliga kvalitet för givna resurser.
- Vi har engagerade medarbetare som trivs och utvecklas och ett gott ledarskap.
- Vi har god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans.

Kvalitet

Utifrån varje verksamhets grunduppdrag kvalitetssäkras dessa mål. Kvalitetssäkring görs genom att identifiera viktiga kvalitetsfaktorer, det vill säga det tillstånd som kännetecknar en god kvalitet. En kvalitetsfaktor blir den målbild verksamheten följer med väl valda indikatorer. Dessa kvalitetsfaktorer ska sedan följas upp för att säkerställa att grunduppdraget håller en bra kvalitet.

De övergripande målen syftar till att utveckla verksamheten genom ständiga förbättringar med största möjliga kvalitet för de vi är till för med engagerade medarbetare och gott ledarskap samt med en ekonomi i balans.

Mål

Utifrån nuläge och analys av bedömd kvalitet i utfört grunduppdrag kan behov av utvecklingsinsatser finnas, vilka planeras in som prioriterade områden. Dessa prioriterade områden syftar till att stärka grunduppdraget och förbättra bristande kvalitet och på så vis förbättra måluppfyllnaden i de övergripande målen.

Ekonomi

Vi har en budget med ekonomistyrningsprinciper som ständigt ifrågasätter om vi använder resurserna på bästa sätt. Det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Det ska även finnas en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap. De prioriterade målen ska kopplas till tilldelade medel.

God ekonomisk hushållning

Enligt Kommunallagen ska kommunerna uppnå en god ekonomisk hushållning med beslutade finansiella mål och mål för verksamheten. Verksamhetsmålen innefattar även de kommunala bolagen.

För Köpings kommunkoncern råder god ekonomisk hushållning när det finansiella målet är uppfyllt samt

när de tre verksamhetsmålen inom perspektiv – Verksamhet, Medarbetare och Ekonomi, visar godkänd måluppfyllelse.

Övergripande finansiellt mål

Det finansiella perspektivet ska utgå ifrån långsiktighet samt förmåga att möta konjunkturförändringar och ändrade förutsättningar på kort och medellång sikt. Måttet årets resultat i relation till skatteintäkter och utjämnings används som finansiellt mål och är 0,64 procent. Ett resultat mellan 2 och 3 procent betraktas generellt som god ekonomisk hushållning, eftersom ett sådant resultat ger utrymme för att över en längre tid skattefinansiera större delen av en normal investeringsvolym i en kommun.

Indikatorn för årets resultat i förhållande till skatteintäkter och utjämnings uppgår vid delårsresultatet till 2,3 procent. Ur ett finansiellt perspektiv har kommunen för delåret en god ekonomisk hushållning.

Mål för verksamheten

De övergripande målen för kommunkoncernens samtliga verksamheter är att erbjuda största möjliga verksamhet för givna resurser med engagerade medarbetare och gott ledarskap samt med en god ekonomisk hushållning och ekonomi i balans.

Det grunduppdrag som nämnder och styrelser har är utgångspunkten för bedömningen om kommunen uppnått god ekonomisk hushållning. Grunduppdraget beskrivs utifrån det reglemente och ägardirektiv som fastställts av kommunfullmäktige, aktuell lagstiftning för nämndens olika ansvarsområden, statliga styrverktyg samt kommunala styrdokument.

Utifrån grunduppdraget identifierar nämnder och styrelser kvalitetsfaktorer vilka utgör bedömningsgrund för måluppfyllelsen av verksamhetsmålen.

Kvalitetsfaktorena ska se till att verksamheterna i sina grunduppdrag strävar mot den största möjliga kvaliteten genom ständiga förbättringar. Kvalitetsfaktorena följs upp med en eller flera relevanta indikatorer.

Syftet med relevanta indikatorer är att kunna följa resultat över tid för att se om utvecklingen går åt rätt håll. Relevanta indikatorer är ett stöd i analysen. Förutom utvecklingen av indikatorer tas även aktiviteter i verksamheten och utveckling av arbetsprocesserna med i bedömningen av måluppfyllelsen. Analysen ska visa om verksamheten uppnått önskat resultat med fokus på den vi är till för.

Utifrån uppföljning och bedömning av kvalitetsfaktorer med stöd av indikatorer gör sedan respektive nämnd och styrelse en samlad bedömning av måluppfyllelsen för de övergripande målen.

Uppföljning av mål

Kommunfullmäktiges övergripande mål för de tre perspektiven; Verksamhet, Medarbetare och Ekonomi, ska bidra till en helhetssyn och hållbar utveckling i kommunen. Verksamhetsperspektivet inkluderar ett kundperspektiv då det finns en naturlig koppling mellan leveransen av bästa möjliga kvalitet för givna resurser och för den vi är till för. För att klara uppdraget behöver vi engagerade medarbetare som trivs och utvecklas, vilket också är en grund för att kunna bedriva en kostnadseffektiv verksamhet med ekonomi i balans.

Vid uppföljning av övergripande mål gör nämnder och styrelser en sammanfattande bedömning per mål.

De övergripande målen bedöms utifrån följande nivåer;

- = Måluppfyllelsen ej bedömd
- = Målet ej uppfyllt
- = Målet delvis uppfyllt
- = Målet i hög grad uppfyllt
- = Målet uppfyllt

Tabellen nedan visar hur nämnder och styrelser bedömt i vilken grad de nått de övergripande målen.

ÖVERGRIPANDE MÅL	VI ERBJUDER STÖRSTA MÖJLIGA KVALITET FÖR GIVNA RESURSER	VI HAR ENGAGERADE MEDARBETARE SOM TRIVS OCH UTVECKLAS OCH ETT GOTT LEDARSKAP	VI HAR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EN EKONOMI I BALANS
NÄMNDER:			
Kommunstyrelsen			
Social- och arbetsmarknadsnämnden			
Vård- och omsorgsnämnden			
Utbildningsnämnden			
Kultur- och folkhälsönämnden			
Samhällsbyggnadsnämnden			
KOMMUNALA BOLAG:			
Köpings Bostads AB			
Köpings Kabel TV			
Västra Mälardalen Energi och Miljö			
Västra Mälardalens Kommunalförb.			

Det är nämndernas och styrelsernas urval av viktiga kvalitetsfaktorer och dess indikatorer i grunduppdraget som ligger till grund för den samlade bedömningen av måluppfyllelsen för Köpings kommunkoncern.

Uppföljningen i delårsperioden begränsas av att det inom flertalet verksamheter ännu inte finns utfall för indikatorerna än, dessa kommer senare och redovisas i årsredovisningen.

Merparten av nämnder och styrelser bedömningar visar att de övergripande målen i grunduppdragen i hög grad uppfylls. Eftersom offentlig statistik saknas för perioden bygger bedömning på nuläge, antaganden, tidigare jämförelser och utförda aktiviteter, vilket sammanvägs med andra faktorer som visar det aktuella läget där ett aktivt arbete med frågorna sker. Utifrån nämnder och styrelser bedömningar görs en övergripande helhetsbedömning ur ett koncernperspektiv. Den samlade bedömningen för kommunkoncernens verksamheter blir därför en delvis uppfyllt måluppfyllelse.

God ekonomisk hushållning - samlad bedömning

Den samlade bedömningen är att Köpings kommun uppnår verksamhetsmålen med delvis god kvalitet.

Det finansiella målet för delårsperioden är uppnått vilket gör att kommunen sammantaget, för både finansiella mål och verksamhetsmål, uppfyller kraven för en god ekonomisk hushållning.

Nämnders och bolagens bedömningar

I årsredovisningen jämförs kommunens resultat nationellt med både liknande kommuner och ovägt medel av samtliga kommuner. Då den offentliga statistiken ännu inte är inrapporterad för 2023 så kommer delårsrapporten att utgå från egen jämförelse över tid samt bedömning av förutsättningar till måluppfyllelse.

Den kompletta uppföljningen för varje nämnd och styrelse finns i deras delårsrapporter. Här följer en sammanfattning av bedömd måluppfyllnad per perspektiv och per verksamhetsområde. I bedömningen redovisas exempel på valda kvalitetsfaktorer.

Nämnder och bolag kan även i sin verksamhetsplanering välja att prioritera ett eller flera områden inom sitt grunduppdrag i syfte att förbättra måluppfyllelsen.

Övergripande mål - VERKSAMHET

Bedömning: Delvis uppfyllt

Målet är att erbjuda bästa möjliga kvalitet för givna resurser. För att nå detta behöver vi ha invånaren i fokus så att vi har rätt kvalitet i våra verksamheter och att vi levererar bra resultat. Den samlade bedömningen för kommunkoncernen är att målet är uppfyllt med delvis god kvalitet.

Barn & utbildning

Kvalitetssäkring av Grunduppdrag

Inom verksamhetsområdet Barn- och utbildning bedöms grunduppdraget för perioden uppnås med delvis uppfyllt kvalitet.

Utifrån sitt grunduppdrag, har verksamhetsområdet valt att mäta och följa utvecklingen av ”Trygga barn och elever” samt ”Goda resultat”. Dessa kvalitetsfaktorer anses känneteckna en god kvalitet i grunduppdraget.

Kvalitetsfaktor	Bedömning	Trend
Trygga barn och elever		→
Goda resultat		→

Enkätundersökningar och egna dialoger visar på fortsatt höga trygghetsnivåer hos barn och elever. Gymnasiebehörigheten ökar något liksom andel förskollärare på våra förskolor.

Prioriterade områden

Att öka kvaliteten i undervisning genom att arbeta med överlämningar mellan grundskola och gymnasiet, bedömningsnätverk och ämnesnätverk i grundskolan och gymnasiet. är exempel på nämndens prioriterade områden.

Inom förskolan har ett arbete kring professionsutveckling påbörjats och kommit en bit på vägen tillsammans med forskare.

Att säkerställa kompetensförsörjningen i våra verksamheter är av yttersta vikt för våra barns och elevers lärande.

Stöd och omsorg

Kvalitetssäkring av Grunduppdrag

Inom verksamhetsområdet stöd och omsorg bedöms grunduppdraget för perioden uppnås med delvis uppfyllt kvalitet.

Utifrån grunduppdragen finns exempel på kvalitetsfaktorer som ”Trygga, delaktiga brukare som upplever ett gott bemötande”. Ett annat exempel på

verksamhetsområdets kvalitetsfaktor är ”God samverkan”.

Kvalitetsfaktor	Bedömning	Trend
Trygga, delaktiga brukare som upplever ett gott bemötande		-
God tillgänglighet		↗
God samverkan		↗
Hög grad av inflytande och delaktighet		→
Gott resultat		→
Hög grad av rättssäkerhet		↗
Barnperspektivet beaktas i handläggning och insatser		↗

Resultatet av årets brukarundersökning är inte inrapporterat ännu men för att ha trygga, delaktiga brukare har många aktiviteter i form av kompetenshöjande insatser, revidering och tillskapande av rutiner, utbildning kring avvikelshantering samt kvalitetsgranskningar genomförts under perioden för att förbättra kvaliteten och nå uppsatta mål.

Exempel på god måluppfyllelse för ”God samverkan” är att antalet arbetsgivare i samverkan med vuxenutbildningen har ökat med ca 30 procent från drygt 30 tidigare år till 50 för 2023. Även trenden för antalet deltagande i SIP (samordnad individuell plan) ser ut att öka.

Prioriterade områden

En personcentrerad vård och omsorg är ett prioriterat område för verksamhetsområdet och en rad olika aktiviteter har skett under perioden för att stärka perspektivet och nå en högre måluppfyllelse. Ett mycket stort fokus har varit utbildning och kompetenshöjande insatser kring kvalitet och patientsäkerhetsarbete men även revidering av processer och rutiner, exempelvis kring dokumentation och teamarbete, likaså utveckling av arbetet med avvikelshantering.

Individ- och familjeomsorgens verksamheter har arbetat med att implementera ett lösningsfokuserat arbetssätt, Signs of safety, i syfte att förstärka de grundläggande principerna för socialt arbete inom Socialtjänstlagen.

Kultur, fritid & natur

Kvalitetssäkring av Grunduppdrag

Inom verksamhetsområdet kultur, fritid och natur bedöms grunduppdraget för perioden uppnås med i hög grad uppfyllt kvalitet.

Kvalitetsfaktor	Bedömning	Trend
Brett och tillgängligt utbud för alla		→
Bemötande och service		→
Samverkan med föreningsliv		↗

Verksamhetsområdet arbetar aktivt för att bidra till ett rikt och varierat kultur- fritids- och föreningsliv för alla invånare i Köpings kommun.

Den samlade bedömningen över valda kvalitetsfaktorer är att det finns goda förutsättningar att nå uppsatta målsättningar. Verksamheten visar bra resultat vad avser bemötande och service samt samverkan med föreningsliv. Ett ”Brett och tillgängligt utbud för alla” är en kvalitetsfaktor som har ett flertal nya indikatorer som kommer att följas under höstens enkäter.

Prioriterade områden

Verksamheten har identifierat tre prioriterade områden som syftar till att uppnå god kvalitet för invånarna. Genom medborgarfokus, god och effektiv intern samverkan, lättillgänglig och planerad kommunikation ska nämndens verksamheter säkerställa att invånarna kan ta del av nämndens utbud av service och aktiviteter och att kvaliteten ökas.

Boende, trafik & miljö

Kvalitetssäkring av Grunduppdrag

Inom verksamhetsområdet boende, trafik och miljö bedöms grunduppdraget utifrån verksamhetsperspektivet uppnås med delvis uppfylld kvalitet.

Kvalitetsfaktor	Bedömning	Trend
God beredskap för en hög byggtakt		↗
En rättssäker och effektiv handläggning		↗
En god bostadsmiljö		→
En hållbar kommun		↘
Långsiktig hållbarhet		→
Bra och trygga bostäder		↗
Förtroende för VA-tjänster		→
En trygg och trivsamt stadsmiljö		↘
Nöjda kunder		-
Minska miljöpåverkan		-

Exempel på kvalitetsfaktorer som kännetecknar god kvalitet är ”God beredskap för en hög byggtakt”, ”Trygg och trivsamt stadsmiljö” och ”Hållbar kommun”.

Det finns en planreserv som möjliggör en beredskap för en hög byggtakt som ökat under 2023. Det innebär att det finns fler byggrätter tillgängliga för bostäder och verksamheter. Orsaken till att planreserven ökat under

2023 är främst att detaljplanen för Ullvi ängar har vunnit laga kraft.

Nöjdheten med skötsel av gator och vägar samt gång- och cykelvägar följs upp i den årliga medborgarundersökningen. Resultatet 2022 visade en minskad nöjdhet jämfört med året innan men ligger i paritet med andra jämförbara kommuner.

Inom hållbarhetsarbetet har värden för indikatorn ännu inte publiceras men under första halvåret har ett aktivt arbete med hållbarhetsfrågor skett. En hållbarhetsrapport har tagits fram, som syftar till att belysa hur kommunkoncernens arbete bidrar till en hållbar utveckling samt för att visa på några av de utmaningar vi ser framför oss för att nå en hållbar utveckling. Rapporten har ännu inte beslutats politiskt.

Inom ramen för en grönare kommun har insatsen "Köping planterar för planeten" genomförts där utdelning av fröer till kommuninvånare i samband med Earth hour 2023 skett. Det har även tagits fram en rutin för nedtagning av träd för ökad samordning av frågorna kring träd. Det har även tagits fram en utbildning för politiker om Agenda 2030.

Prioriterade områden

Digital utveckling valdes som ett prioriterat område för 2023 för att dels anpassa verksamheter till ny lagstiftning, dels ge invånare och företagare en bättre service. Miljöenheten har lanserat e-tjänster som möjliggör för invånare och företagare att hantera ärenden digitalt. Bygglovsenhetens e-tjänster har även utvecklats vilket ger en mer rättssäker och transparent handläggning för invånare och företagare.

Nöjda företagare är ett annat prioriterat område 2023. Företagare är en viktig intressentgrupp både för förvaltningen och för kommunen i stort där förvaltningen kommer i kontakt med många företagare i sitt dagliga arbete. Företagsamhet bidrar till en levande kommun som blir attraktiv att bosätta sig i.

VME har en verksamhet med stor miljöpåverkan och har därför sett vikten av att bli miljöcertifierade enligt ISO14001, vilket har varit ett prioriterat område. VME är nu miljöcertifierade enligt ISO14001 och framöver fortsätter arbetet med att minska miljöpåverkan.

Kommun & politik

Kvalitetssäkring av Grunduppdrag

Kommunstyrelsen bedömer att grunduppdraget för perioden uppnås med delvis godkänd kvalitet.

Kvalitetsfaktor	Bedömning	Trend
Vi har god service och ett bra bemötande		↘

Att ha god service och ett bra bemötande är en viktig kvalitetsfaktor för en kommun. Information, påverkansmöjlighet och bemötande är indikatorer som kan som följas och jämföras med andra kommuner.

SCB:s medborgarundersökning 2022, visar att andelen som tycker att de har möjlighet till insyn och inflytande, möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen, möjlighet att påverka politiska beslut, är lägre än i jämförbara kommuner samt lägre än det ovägda medeltalet för samtliga kommuner i riket. Det är också en minskning jämfört med resultatet för 2021. Från och med 2022 utförs även en servicemätning där nöjdhet med bemötande vid kommunens telefoni följs upp. Undersökningen genomförs under våren så här finns ett resultat för 2023. Köping visar en nöjdhet på 77 procent, vilket kan jämföras med liknande kommuner som uppnår 82 procent samt för det ovägda medeltalet för alla kommuner som visar på 83,5 procent.

Även indikatorn "Företagsklimat enligt ÖJ (öppen jämförelse)" är ett mått på "God service och gott bemötande". Utfallet för Köpings kommun 2022 på 78 procent visar på en successiv ökning och ligger på en bra nivå jämfört med utfallet för liknande kommuner.

Prioriterat område

Digitaliseringsarbete är prioriterat då det minskar administration och dessutom kan ge snabbare hantering mot den vi är till för. Digital utveckling är en viktig förutsättning för att kunna effektivisera våra arbetsprocesser. Under året har process och hantering av risk- och internkontroll digitaliserats med Hypergene som stödsystem. Även för det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) pågår ett digitaliseringsarbete för redovisning av uppföljningen i verksamhetssystemet Hypergene.

Det tillitsbaserade förhållningssättet är ett verktyg som bidrar till att förverkliga våra organisatoriska principer; medborgarperspektiv, helhetsperspektiv, strukturellt hålla ihop våra huvudprocesser och tydligt ledarskap. En arbetsmodell som bygger på tillitsdelegationens forskningsarbete planeras vara klar under hösten. Modellen kommer delges chef och som i sin tur kommer arbeta med modellen i personalgrupper under 2023.

Övergripande mål – MEDARBETARE

Bedömning: Delvis uppfyllt

Målet är att ha engagerade medarbetare som trivs och utvecklas och ett gott ledarskap. Utmaningen är att långsiktigt och hållbart klara Köpings kommuns kompetensförsörjning och erbjuda verksamheterna jämlika förutsättningar.

Uppföljning sker bland annat utifrån hållbart medarbetarengagemang (HME), baserat på den årliga medarbetarundersökningen som genomförs senare under hösten. En upphandling av leverantör pågår. Det finns därmed inte aktuellt utfall för helheten för att göra en bedömning av delårets måluppfyllnad.

Ett prioriterat område är att utveckla metodverktyg för tillitsbaserat förhållningssätt i organisationen där målet är en förhöjd kvalitet i alla kärnverksamheter och stödprocesser där en utvecklande arbetsmiljö präglas av dialog, delaktighet och engagemang.

Sjukfrånvaron är hittills i år med 8,1 procent, på samma nivå som 2022. Utifrån nivån och utvecklingen av tidigare utfall av både sjukfrånvaro och HME bedöms målet för perspektivet som delvis uppfyllt.

Övergripande mål – EKONOMI

Bedömning: Delvis uppfyllt

Målet är att ha en god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans, vilket också är en grundläggande förutsättning för att kunna leverera verksamheter med god kvalitet.

De negativa effekterna av ökad inflation och de höga energipriserna har ökat och slår olika mot olika verksamheter, vilket medför ansträngda budgetprocesser.

För att klara Köpings kommuns långsiktiga åtaganden har kommunfullmäktige beslutat om ett finansiellt mål. För perioden klarar kommunen det finansiella målet. Det är dock osäkert om målet för helåret kommer att uppnås. För att nå en långsiktigt hållbar ekonomi kan det kan vara bra att anta fler finansiella mål, exempelvis soliditet, samt ett målvärde runt riktvärdet på cirka 2 procent.

Nettokostnaden för kommunens verksamheter per invånare ökar mer än den gör för jämförbara kommuner. Detta sammantaget är faktorer som bidrar till att det övergripande målet bedöms som delvis uppfyllt.

Kommunens utvecklingsmål

Köpings kommun har tre kommunövergripande utvecklingsmål, med ett eller två delmål kopplade till sig. Utvecklingsmålen fokuserar på utvecklingen av det lokala samhället och demokratin. Vår ambition till 2027 är att vara en av Sveriges bästa kommuner inom respektive utvecklingsmål.

Målområde 1: När vi säger "tillsammans" menar vi det

Hit vill vi: Köpings kommun har en levande demokrati där delaktighet och kommunikation bygger tillit.

Delmål

- Vi erbjuder möjligheter att påverka och vara delaktig i utformningen av samhället
- Tillsammans skapar vi förutsättningar för en förbättrad och jämlik folkhälsa.

Delmål: Vi erbjuder möjligheter att påverka och vara delaktig i utformningen av samhället.

Årets arbete som bidrag till måluppfyllelsen – Delmål 1

För att uppnå utvecklingsmålens intentioner har arbetet med delaktighet- och demokratifrågorna fortsatt under året genom pågående aktiviteter och insatser.

Inför året byttes de tidigare vägledande indikatorerna ut mot nya från den nya medborgarundersökningen. Därmed finns inga långsiktiga måttetal där vi kan följa delmålens framgång, dock visar de nya indikatorerna att kommunen ligger på en jämförbar nivå med andra kommuner. Ett måttetal där vi ligger sämre till är när det gäller andelen invånare som upplever att beslut som fattas i kommunen är transparenta. Under perioden har arbetet fokuserat på färdigställande av förstudie om e-förslag som ska ersätta medborgarförslagen och därmed synliggöra och digitalisera medborgarnas påverkansmöjlighet. Även arbetet med våra processer för högre kvalitet i beslutsunderlag, en likvärdig nämndadministration och tydligare kallelser och protokoll har bidragit till målet.

Under perioden har vi påbörjat en intern utbildningsinsats i demokratinns tecken där vi har erbjudit kommunens nya förtroendevalda gemensamma utbildningspaket och fördjupningar för att få en gemensam grund inför mandatperioden. Vi har även tydliggjort gemensamma rutiner via intranätet och tillgängliggjort instruktionsfilmer samt påbörjat besök hos förvaltningar för att ge en gemensam grund i den offentliga värdegrunden. Tanken är att som steg två externt informera om hur kommunen fungerar för att skapa förståelse och intresse för den politiska processen och hur besluten fattas.

För att kunna göra medborgardialogen tillgänglig och effektiv behövs ett digitalt dialogverktyg där verksamheterna har möjlighet att ställa snabba frågor och fånga upp invånarnas synpunkter på ett smidigt sätt. Under perioden har vi påbörjat arbetet med att hitta extern finansiering för dialogverktyget samt påbörjat framtagandet av och rutiner och processer för medborgardialog. Dessa två aktiviteter är viktiga grundstenar för det fortsatta arbetet med medborgardialog.

Då flertalet aktiviteter är påbörjade och vi kan se att våra aktiviteter ger resultat och positiv feedback bedömer vi att målet är delvis uppfyllt.

Delmål: Tillsammans skapar vi förutsättningar för en förbättrad och jämlik folkhälsa

Årets arbete som bidrag till måluppfyllelsen – Delmål 2

Indikatorerna för delår 2023 hämtade från Liv och hälsa ung och Liv och hälsa vuxen visar både på framgång och tillbakagång gällande måluppfyllelsen. Andel innevånare som mår bra är oförändrat från förra mätningen. Fler unga lever upp till rekommendationerna om fysisk aktivitet och antalet som lider av övervikt har minskat. Både användandet av alkohol och narkotika har minskat men tyvärr finns det en ökning av rökning bland de unga i Köpings kommun. Indikatorerna visar att de ungas psykiska hälsa har minskat, framför allt flickor mår sämre psykiskt. Andelen unga som äter frukost har också minskat.

I huvudsak har gruppens arbete under första delen av året bestått av strategiska diskussioner hur vi skapar förutsättningar för en förbättrad och jämlik folkhälsa med befintliga resurser. Hur strategiskt arbete kan ge synergieffekter som bidrar till en förbättrad och jämlik folkhälsa har varit ett återkommande tema.

Gruppen har genomfört en träff med Region Västmanlands Folkhälsoenhet där samarbete diskuterats och planerats. Planerade insatser i samarbete med folkhälsoenheten är bland annat utbildningsinsats gällande Folkhälsa till kommunens politiker, presentation med en fördjupning av resultat Liv och hälsa ung samt stöd i suicidprevention genom en utbildningsinsats till kommuninnevånare.

Arbetsgruppen har undersökt möjlighet att följa upp barn och ungas hälsa på generell nivå i tätare intervaller

än Liv och hälsa ung genom de hälsosamtal elevhälsan genomför. Gruppen har också påbörjat arbetet med att utveckla det generella föräldraskapsstödet och där också tittat på en digital variant. Medel har rekviderats från myndighet för familjerätt och föräldraskapsstöd, MFOF som kan bidra till utveckling av föräldraskapsstöd.

Samtliga av 2023 års aktiviteter har påbörjats. Hälsofrämjande måltider fortsätter den positiva utvecklingen. Genom en kraftsamling kring resultatet från Liv och hälsa Ung finns en tydlig plan för det fortsatta arbetet som sker under hösten 2023. Arbetet med Framtagande av styrdokument för folkhälsofrågor kommer att inledas. Med en planerad kommundialog den 15 september där Köpings kommun tar emot Region Västmanland och Länsstyrelsen i Västmanlands län för att se över samarbete i social hållbarhet och folkhälsa. Dans för hälsa har fallit väl ut och kommer under hösten 2023 kunna erbjuda fler att delta. Implementering av länsgemensam överenskommelse för barn och ungas hälsa har följt sin planering.

Målområde 2: Vi växer med ansvar

Hit vill vi: Köping ska vara en hållbar, trygg och inspirerande kommun som ger förutsättningar för livskvalitet

Delmål

- Vi skapar förutsättningar för fler bostäder och arbetar för en trygg och attraktiv livsmiljö
- Vi arbetar aktivt för en hållbar miljö och minskad klimatpåverkan

Delmål: Vi skapar förutsättningar för fler bostäder och arbetar för en trygg och attraktiv livsmiljö

Årets arbete som bidrag till måluppfyllelsen – Delmål 1

Visionsarbetet för fokusområdet Inre hamnen pågår och har presenterats för kommunstyrelsens arbetsutskott under våren 2023. Utifrån de statusutredningar som genomförts har en grov budget för akuta åtgärder tagits fram. Flera av de åtgärder och aktiviteter som genomförts under 2023 har kopplingar till fokusområdet Inre hamnen.

Trygghetsarbetet inom Köpings kommun fortlöper bland annat genom insamling av trygghetsdata i systemet Embrace som är en del av ”Handlingsplan Köpings kommuns samverkan i brott- och trygghetsskapande arbete 2022”. Arbetet löper på i ordinarie verksamhet där aktiviteter och handlingsplaner är under framtagande utifrån rådande

förhållande. Åtgärder som har genomförts är exempelvis röjning och ökad närvaro i småbåtshamnen, vilket givit resultat. Bedömningen är att fler åtgärder kommer krävas.

Aktiviteten Åstråket har på grund av brist på budgeterade medel begränsats till åtgärder inom sträckan Jämvägsgatan-Nygatan där bryggor och promenadstråk renoverats samt träd som utgjort en risk tagits ner.

Köpings kommun har erhållit delfinansiering i form av LONA-bidrag (Lokala Naturvårdsprojekt) för att öka säkerhets, tryggheten och rörelsen längs gångstråket söder om järnvägen från stationsområdet och drygt 1200 meter österut. Arbetet är nu genomfört och det som återstår är rapportering av genomförda åtgärder. Köpings kommun har även erhållit delfinansiering i form av LONA-bidrag för att anlägga en våtmark med tillhörande promenadstig i Sömsta och i dagsläget pågår grov projektering.

Under första halvåret 2023 har ett utvecklingsarbete kring samhällsbyggnadsprocessen skett. Syftet med arbetet är att effektivisera och kvalitetssäkra arbetsmetoderna så att bättre resultat uppnås och flera projekt kan hållas igång samtidigt, vilket torde kunna ha en positiv inverkan på utvecklingsmålet. Intervjuer har genomförts och underlag för samhällsbyggnadsprocessen är under framtagande. Under hösten planeras en workshop mellan samhällsbyggnadsförvaltningen och VME för att diskutera resultatet och påbörja implementeringen av samhällsbyggnadsprocessen.

Arbetet inom utvecklingsmålet är långsiktigt och vi tar i första hand sikte på 2027, men i förlängningen är intentionen ett 15 till 25-årsperspektiv för helheten. Detta då arbetet kommer att kräva en hel del ekonomiska resurser och en långsiktig samverkan mellan koncernens förvaltningar och bolag. Sammanfattningsvis så har årets aktiviteter haft fokus på att arbeta inom prioriterade aktiviteter och fastställt tidsplan.

Delmål: Vi arbetar aktivt för en hållbar miljö och minskad klimatpåverkan

Årets arbete som bidrag till måluppfyllelsen – Delmål 2

Under året har ett arbete skett med att ta fram flera strategiska dokument som bidrar till en hållbar miljö och minskad klimatpåverkan. En hållbarhetsrapport har tagits fram som syftar till att belysa hur kommunkoncernens arbete bidrar till en hållbar utveckling samt för att visa på några av de utmaningar vi ser framför oss för att nå en hållbar utveckling. Den påvisar även hur väl kommunkoncernen följer målen

inom Agenda 2030. Hållbarhetsrapporten är en viktig grund i hållbarhetsarbetet men har ännu inte antagits politiskt. Under året har en hållbarhetsgrupp tillskapats som framför allt arbetat med framtagandet av rapporten. Gruppen har deltagare från olika förvaltningar och bolag inom kommunkoncernen.

Energifrågan har också varit central i arbetet under det första halvåret 2023. En energiplan har arbetats fram i syfte att tillskapa en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi enligt Lagen om kommunal energiplanering (1977:439). Energiplanen har beslutats politiskt i kommunfullmäktige 2023-05-08, § 62.

Inom ramen för en grönare kommun har insatsen Köping planterar för planeten genomförts där utdelning av fröer till kommuninvånare i samband med Earth hour 2023 skett. Det har även tagits fram en rutin för nedtagning av träd för ökad samordning av frågorna kring träd tillsammans med kommunens ekolog. Det har även tagits fram en utbildning för politiker om Agenda 2030.

Bedömningen är att aktiviteterna ovan bidrar till ökad måluppfyllelse. Framtagandet av energiplanen bedöms påverka indikatorerna inom energianvändning, solcellsanläggningar och koldioxidutsläpp i en positiv riktning. Hållbarhetsprogrammet bedöms på sikt bidra till ökad måluppfyllelse gällande indikatorerna ekologiska livsmedel, svenskproducerade livsmedel och antal cykelresor. I och med att dokumenten antagits i år eller kommer antas längre fram, krävs det ett aktivt arbete av verksamheterna utifrån styrdokumentet innan effekten syns i indikatorernas värde.

Målområde 3: Det vi erbjuder lockar

Köping är en kommun där människor och företag vill etablera sig och växa, och där kompetens både finns och skapas

Delmål

- Vi skapar bra förutsättningar för näringslivet genom kompetensutveckling, service och myndighetsutövning.

Delmål: Vi skapar bra förutsättningar för näringslivet genom kompetensutveckling, service och myndighetsutövning.

Årets arbete som bidrag till måluppfyllelsen

Inom målet kan vi se att aktiviteterna gentemot näringslivet har gett effekt på den vägledande

indikatorn som gäller företagsklimatet (Företagsklimat enligt ÖJ (öppna jämförelser) Totalt NKI). Mätningen visar en ökning från 2020 från 72 till 78 procent 2022. Även antal nystartade företag har ökat under perioden med en liten nedgång under 2022.

Ett flertal aktiviteter har genomförts under årets första del för att bidra till en attraktivare kommun för näringslivet. För att Köping ska vara en attraktivare kommun att som företagare verka i har vi börjat erbjuda after-care som ger företagarna stöd de första tre åren för att de ska överleva under den kritiska första tiden. Vi har genomfört informationsinsatser via vykort till samtliga nystartade företag där vi erbjudit personlig kontakt och stöd. Företagsservice, en grupp bestående av olika myndighetspersoner från Köpings kommun, har skapats. Detta med syfte att företagaren ska kunna träffa rätt handläggare vid ett och samma tillfälle som rör sitt specifika ärende.

Under 2022 påbörjade vi aktiviteter för att skapa attraktivare torg, förstärkt kultur och relationsskapande. Det här arbetet har fortsatt under 2023 då vi genom samarbete med Ullvigymnasiets byggprogram och det lokala näringslivet har skapat ett populärt vintertorg och sommartorg på Stora Torget i Köping. Torgen har skapat möjligheter för kringaktiviteter för kommunens verksamheter och föreningsliv. Fritidsgården har anordnat aktiviteter på torget, kulturentreprenörer har haft framträdanden och Köping Stars har varit på plats.

Som en satsning på kompetensförsörjningen och för att få fler ungdomar att klara gymnasiet med fullständig examen har projektet Jobbcirkus startat upp mellan utbildningsförvaltningen, social- och arbetsmarknadsförvaltningen samt kommunledningsförvaltningen. Målet med projektet är att på sikt minska ungdomars fel- och omval till gymnasiet samt öka kunskapen om framtidens arbetsmarknad. I början av året signerades avtalet till konceptet och en arbetsgrupp har bildats för att skapa en Köpingsmodell. Köpings kommun har ensamrätt till projektet i Västmanland vilket möjliggör att vi på sikt bjuder in länets elever till Jobbcirkusen. Flera aktörer önskar delta i projektet. Samarbeten med näringslivet, Region Västmanland, Arbetsmarknads-kunskap, Komtek, Teknikcollage Västra Mälardalen samt Industriföreningen Västra Mälardalen har påbörjats.

Utifrån att flertalet aktiviteter har påbörjats och kommit långt under perioden samt att de vägledande indikatorerna visar på en positiv trend bedömer vi att vi är på god väg mot målet och att målet är delvis uppfyllt.

Fullmäktiges särskilda uppdrag

I budget 2023 beslutade kommunfullmäktige om ett antal uppdrag som tydliggjordes i budgettexten. Här görs en redovisning i sammandrag av förvaltningarnas uppföljning och återrapportering av uppdragen. En redovisning görs även för särskilda uppdrag beslutade före 2023 som inte slutredovisats tidigare.

Redovisning av särskilda uppdrag 2023

Uppdrag	Status	Kommentar
Samtliga nämnder uppdras att arbeta med effektiviseringar med 1 % inför 2024 och 2025	Pågår	Samtliga nämnder har tagit fram förslag på effektiviseringar som nämnderna behöver fatta beslut om. Då flertalets förvaltningars kostnadsmassa till största delen består av personalkostnader så är det främst inom det området effektiviseringar behöver göras. Digitaliseringsarbete är prioriterat då det minskar administration och dessutom kan ge snabbare hantering mot den vi är till för.
En uppföljning av organisationsförändringen som genomfördes 2018 ska genomföras gällande resultat för kvalitet, ekonomi och samordning.	Ej påbörjad	Ännu ej påbörjad på grund av resursbrist.
En utvärdering av organisationsförändringen från 2021 Kultur och Fritid (Folkhälsa) ska genomföras gällande resultat för kvalitet, ekonomi och samordning.	Ej påbörjad	Ännu ej påbörjad på grund av resursbrist.
En utredning ska genomföras för att undersöka om landsbygdsskolornas kök kan tillverka och sälja matlådor till äldre i området.	Pågår	Köken på landsbygden har idag inte möjlighet att hantera externa matlådor då vi inte har möjlighet att kyla ned/förpacka och sätta på etiketter. Dock har Ullviköket redan idag tillverkning och leverans till hemtjänsten. För att möjliggöra tillverkning och försäljning av matlådor till äldre på landsbygden så behöver vi fortsätta att utreda kostnader för detta. Under hösten behöver vi också ett förtydligande från politiken vad det särskilda uppdraget innebär då vi redan idag har leverans av måltider till äldre inom ramen för hemtjänsten.
Arbete ska ske för att samtliga förskolor i kommunen ska ha likvärdig pedagogisk kompetens.	Pågår	Likvärdig pedagogisk kompetens behöver inte betyda exakt lika många förskollärare per avdelning, per barn eller per förskola. Om det är likvärdig pedagogisk kompetens som avses så har vi möjlighet att "flytta" förskollärare mellan olika förskolor då man som förskollärare är anställd i Köpings kommun. När vi gör sådana försök så har vi erfarenhet att förskollärare säger upp sig och söker andra anställningar vilket inte på något vis gynnar den pedagogiska likvärdigheten. Ett arbete gällande likvärdig pedagogisk kompetens har inletts under ledning av skolchef förskola. Arbetet fortsätter under hösten och våren -23/24.

<p>En utredning ska genomföras för att undersöka nattomsorgens organisationstillhörighet.</p>	<p>Ej påbörjad</p>	<p>Det här arbetet startar hösten 2023, men en framgångsrik organisation skulle kunna vara att samordnade lokaler för nattomsorgens verksamhet och vård- och omsorg för effektivt resursutnyttjande.</p>
<p>Köpings kommun har högre kostnader för utbildning/skolverksamhet än jämförbara kommuner. En redovisning av skillnadernas orsaker ska tas fram.</p>	<p>Klart</p>	<p>Senaste uppgifterna gällande kostnader per barn/elev från Kolada (kostnader 2022) visar att Köpings kostnader är lägre än jämförbara kommuners kostnader på både grundskolan och gymnasiet och har varit det i flera år. Kostnad per barn i förskola och elev i förskoleklass är högre i Köping än i jämförbara kommuner och den främsta orsaken till det är att politiken sedan tidigare har valt att prioritera utbildning i de lägre åldrarna i de senaste budgetarna.</p>

Redovisning av särskilda uppdrag före 2023

Uppdrag	Status	Kommentar
2022: Köpings kommun anlitar ett antal konsulter för olika uppdrag. Vi vill under året få en samlad bild över verksamhetsområden och kostnader för inhyrda konsulter för 2020 och 2021.	Klart	Konsultköp sker när specialistkompetens behöver anlitas, eller när vakanser finns och behöver ersättas. Den verksamhet som använder mest konsultstöd är samhällsbyggnadsförvaltningen som anlitat konsulter vid vakanta tjänster, samt för olika utredningar: Hamnverksamheten 1,0 mkr (2020) och 0,2 mkr (2021) Fastighetsenheten 1,6 mkr (2020) och 0,2 mkr (2021), Planenheten 2,5 mkr (2020) och 1,2 mkr (2021). Miljöenheten 0,4 mkr (2020) och 0,4 mkr (2021) Byggenheten 2,2 mkr (2020) och 1,6 mkr (2021).
2021: Alla förvaltningar och bolag ska tillsammans forma och genomföra trygghetsskapande idéer och åtgärder som skapar ett långsiktigt värde för kommunens invånare, med barn och unga i fokus. Inte minst vill vi se insatser som bidrar till ökad närvaro, trivsel och förbättrade resultat i skolan.	Klart	Genom att samtliga verksamheter rapporterar i Embrace kan vi direkt se trender tillika problem. Genom både operativa insatser såväl som planerade långsiktiga insatser kan vi bemöta problembilden. Operativa exempel är att vi riktar resurser dit de bäst behövs. Strategiska åtgärder kan vara kamerabevakning i en skolverksamhet för att återskapa en lugn arbetsmiljö för både personal och elever. Detta arbete sker kontinuerligt och väl strukturerat i stor samverkan både internt och externt för att fånga upp och ta höjd för det vi inte kan förutse. Genom aktiviteter i samverkansöverenskommelsens handlingsplan medverkar samtliga förvaltningar och bolag till att arbetet kring säkerhet och trygghet och då inte minst för barn, unga och unga vuxna fortlöper i det dagliga arbetet. Den nya lagstiftning kommuner mot brott kräver att kommunen numera implementerar arbetet i linje vilket är gjort i hela koncernen. Faktiska åtgärder vidtas efter hand och utifrån en faktabaserad analys. Över tid har analyser exempelvis påvisat behov som att stärka skolsäkerheten där nu kriskommunikationssystemet Cosafe har implementerats som en del i arbetet. Kameraanläggningar har installerats i och utanför verksamheter där analysen påvisat ett behov. Allt arbete skall vara faktabaserat och styrkas av behovsanalyser.
2021: Trygghetsvandringar, där allmänheten och polisen bjuds in, ska genomföras på olika platser och minst två gånger årligen.	Klart	Trygghetsvandringar genomförs av säkerhetsavdelningen efter behov och av KBAB enligt handlingsplan. Nattvandringar genomförs av SAF enligt årlig planering.

<p>2021: Vi vill se en fortsatt ambition och kreativitet för att tillskapa nya attraktiva bostadsområden runt om i kommunen</p>	<p>Pågår</p>	<p>Inom ramen för utvecklingsmålet ”Vi växer med ansvar” sker arbete med uppdraget. En av aktiviteterna är att se över och implementera samhällsbyggnadsprocessen för att effektivisera och höja kvalitén i exploateringsprojekten. Ett nytt förslag till fördjupad översiktsplan har varit ute på samråd och är på väg mot antagande under 2023 och innebär då en uppdatering av översiktsplan från 2012. När den är antagen kan detta uppdrag anses avslutat.</p>
<p>2020: Ett intensifierat arbete med miljö- och klimatförbättrande insatser, i stort och smått. Till exempel källsortering i förvaltningarna, solceller på fler tak, laddplatser för elbilar, energibesparande åtgärder i fastigheter.</p>	<p>Pågår</p>	<p>Inom koncernen pågår ett ständigt utvecklingsarbete med hållbarhet i fokus. Under året har en hållbarhetsgrupp tillsatts för att samordna olika hållbarhetsperspektiv i koncernen. Gruppen har tagit fram Köpings kommunkoncerns första hållbarhetsrapport som ligger klar för politisk behandling under hösten. En utbildning i Agenda 2030 har tagits fram för våra förtroendevalda som finns tillgänglig via politikerportalen.</p>
<p>2017: Utreda upprustningsbehov av inre hamnen</p>	<p>Klart</p>	<p>Undervattensscanning har genomförts och kajkonstruktionerna har besiktigats och fått en statusrapport. VME planerar för att äska medel till underhållsåtgärder 2024, 2025 och 2026. Ett visionsarbete har påbörjats avseende stadsutveckling av området. Visionsskisser har presenterats vid kommunstyrelsens arbetsutskott vid två tillfällen under våren 2023.</p>
<p>2017: Samordna IT-system. Se över möjligheten att samordna och minska antalet IT-system i kommunen, gärna i samverkan med grannkommuner.</p>	<p>Klart</p>	<p>En systemkatalog har upprättats där alla förvaltningar och bolag har sett över sina system och uppdaterat katalogen utifrån det. Rutiner och arbetsätt har setts över för att upphandling och inköp i högre grad ska genomföras gemensamt och på helheten där det är möjligt. Att det även fortsättningsvis finns många system beror dels på avtalstider och licenser, dels på att en del äldre system måste behållas för att de används som mellanarkiv i väntan på e-arkiv, och då kan de inte avvecklas.</p>
<p>2014: Se över hyressättning av lokaler, hallar och anläggningar samt föreningsbidragen.</p>	<p>Pågår</p>	<p>Översyn av föreningsbidragen pågår med målet att presentera ett helt koncept med nya regler, översyn av lokaler, hallar och anläggningar, digital ansökan och fungerande inre processer. Två ansökningsomgångar har genomförts digitalt och förvaltningen jobbar vidare med att införa det nya föreningsstödet.</p>

Resultat och ekonomisk ställning

Detta avsnitt innehåller en utvärdering av den kommunala koncernens och kommunens ekonomiska ställning. Avsnittet innehåller även en genomgång av budgetförsamheten, investerings och finansieringsverksamheten, soliditet samt pensionsskuld.

Ekonomiska nyckeltal

ÅRETS RESULTAT	Aug 2019	Aug 2020	Aug 2021	Aug 2022	Aug 2023
Koncernen, mkr	48,0	100,5	58,3	132,8	49,4
Kommunen, mkr	28,4	69,6	22,0	88,0	29,3

Kommunens resultat för perioden januari-augusti 2023 uppgår till 29,3 mkr vilket innebär en resultatminskning med 58,7 mkr jämfört med samma period 2022.

Förändringen förklaras främst av att verksamhetens nettokostnader har ökat mellan åren, där både intäkterna, inte minst i form av riktade statsbidrag minskat och kostnaderna ökat. Skatteintäkterna har mellan åren ökat med 54,0 mkr eller 4,4 enheter. Detta med anledning av arbetsmarknadens och lönesummans starka utveckling under första halvåret 2023.

Koncernens delårsresultat uppgår till 49,4 mkr, vilket innebär en resultatförsämring med 83,4 mkr jämfört med samma period 2022. Den negativa avvikelsen återfinns främst inom kommunen men även VME sticker ut med en större avvikelse mellan åren som förklaras som effekten av främst ökade räntekostnader, men även allmänt högre kostnadsnivåer.

NYCKELTAL	Aug 2019	Aug 2020	Aug 2021	Aug 2022	Aug 2023
Koncernens resultat i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag, %	4,4	8,8	5,0	10,8	3,9
Kommunens resultat i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag, %	2,6	6,1	1,9	7,2	2,3

Kommunens resultat i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag uppgår per augusti 2023 till 2,3 procent vilket innebär en minskning med 4,9 procentenheter jämfört med samma period 2022. Det lägre utfallet för i år jämfört med förra året genereras av att verksamhetens nettokostnader har ökat mer än intäkter i form av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning. För åren 2019–2023 och perioden januari-augusti uppgår nyckeltalet till ett genomsnittligt värde på 4,0 procent.

Koncernens resultat i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag uppgår för januari-augusti 2023 till 3,9 procent vilket innebär en försämring med 6,9 procentenheter jämfört med föregående år.

Förändringen återfinns främst inom kommunens verksamhet. Genomsnittet för nyckeltalet för delären 2019–2023 uppgår till 6,6 procent.

INTÄKTS- OCH KOSTNADSANALYS	Aug 2019	Aug 2020	Aug 2021	Aug 2022	Aug 2023
Koncernen					
Verksamhetens intäkter, mkr	663,4	606,3	702,8	729,3	712,0
Förändring, %	0,8	-8,6	15,9	3,8	-2,4
Varav riktade statsbidrag, mkr	75,2	97,5	100,5	105,4	78,6
Verksamhetens kostnader inkl avskrivningar, mkr	-1 696,6	-1 659,6	-1 801,8	-1 819,3	-1 907,6
Förändring, %	3,6	-2,2	8,6	1,0	4,9
Verksamhetens nettokostnad, mkr	-1 033,2	-1 053,3	-1 099,0	-1 090,0	-1 195,6
Förändring, %	5,5	1,9	4,3	-0,8	9,7
Skatteintäkter och statsbidrag, mkr	1 080,4	1 138,8	1 167,1	1 224,8	1 278,9
Förändring %	3,2	5,4	2,5	4,9	4,4
Varav generella statsbidrag och utjämning, mkr	271,4	329,2	339,5	358,7	377,3
Finansnetto, mkr	0,9	15,1	-9,8	-2,0	-34,0

Verksamhetens intäkter för koncernen har minskat 2,4 procentenheter mellan 2022 och 2023. Som tidigare nämnt återfinns förändringen främst inom kommunens verksamhet där de riktade statsbidragen har minskat med 26,8 mkr.

Verksamhetens kostnader har ökat med 4,9 procentenheter mellan åren för koncernen och den samlade nettokostnaden har ökat med 9,7 procentenheter. De ökade kostnaderna består av personalkostnader samt kostnader för städ och el.

Finansnettot har mellan åren minskat med 36 mkr och i synnerhet handlar denna avvikelse om ökade räntekostnader för pensionsavsättningar.

NYCKELTAL	Aug 2019	Aug 2020	Aug 2021	Aug 2022	Aug 2023
Kommunen					
Nettokostnadsandel exkl finansnetto, %	100,0	96,3	99,5	94,8	98,1
Nettokostnadsandel inkl finansnetto, %	97,4	94,0	98,1	93,0	97,7
Finansnettoandel, %	2,6	2,4	1,4	2,0	0,4
Årlig förändring nettokostnader, %	1,5	5,9	0,0	8,0	0,0
Årlig förändring skatter, generella statsbidrag och utjämnings, %	5,4	2,5	4,9	4,4	0,0

Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna, generella statsbidrag och finansnetto visar hur stor del av skatteintäkterna som används i den löpande verksamheten. Nyckeltalet visar om det finns balans mellan intäkter och kostnader. För att klara en god ekonomisk hushållning bör nettokostnadsandelen ligga omkring 97–98 procent.

För kommunen uppgår per augusti månad nettokostnadsandelen **exklusive** finansnetto till 98,1 procent, en försämring med 3,3 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Förändringen förklaras av att kommunens nettokostnader ökade med 8,0 procentenheter medan skatteintäkter, generella statsbidrag och ersättning för utjämningsystemet ökade med 4,4 procentenheter. Femårsgenomsnittet för nyckeltalet för perioden januari-augusti är 97,8 procent.

Nettokostnadsandelen **inklusive** finansnetto uppgår per augusti månad till 97,7 procent vilket ger en försämring med 4,7 procentenheter jämfört med föregående år och beror, som tidigare nämnt, på ökade nettokostnader.

Finansnettoandelen har jämfört med perioden 2022 minskat med 1,6 procentenheter, ett resultat av ökade finansiella kostnader i form av ränta på pensionsavsättningar. Femårsgenomsnittet för nyckeltalet för perioden januari-augusti är 1,8 procent.

Budgetföljsamhet

Kommunen har ingen koncernbudget, därför koncentreras avsnittet på den kommunala verksamheten.

En väsentlig förutsättning för att nå en ekonomi i balans är att ekonomistyrning tillämpas och budgeten följs. En viktig del i detta är att ha periodiserade resultat som följs upp regelbundet.

Budgetföljsamhet är således ett mått på kommunens finansiella kontroll. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt för en god budgetföljsamhet. En

grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder klarar av att bedriva verksamhet inom tilldelade budgetramar.

BUDGETAVVIKELSE	Aug 2019	Aug 2020	Aug 2021	Aug 2022	Aug 2023
Kommunen, mkr					
Kommunfullmäktige	-1,0	0,0	-0,3	0,3	-0,1
Kommunstyrelse	8,1	4,3	-1,0	-2,4	-8,0
Samhällsbyggnadsnämnd	1,9	1,1	4,1	2,0	1,5
Kultur- och fritidsnämnd	2,3	3,0	1,1	0,5	-1,6
Vård- och omsorgsnämnd	-1,9	11,4	-1,1	-6,2	-12,3
Utbildningsnämnd	-9,4	-2,6	3,1	26,9	5,5
Social- och arbetsmarknadsnämnd	-3,2	3,5	-0,2	2,8	2,2
Valnämnd	0,2	0,0	0,0	0,4	0,0
Gemensam överförmyndarnämnd	-2,5	-1,4	1,5	0,1	1,1
Summa nämnd	-5,6	19,2	7,2	24,4	-11,6
Finansförvaltning	-17,9	31,8	18,9	71,1	42,1
Summa kommun	-23,5	51,1	26,1	95,5	30,5

Nämndernas totala budgetavvikelse uppgår till -11,6 mkr vilket motsvarar -0,9 procent av deras tilldelade budget. En stor variation avseende nyckeltalet förekommer bland nämnderna. Vård- och omsorgsnämnden uppvisar en budgetavvikelse på -10,9 procent och samhällsbyggnadsnämnden 7,3 procent. Se kommentarer under rubriken Driftsredovisning.

Budgetavvikelsen inom finansförvaltningen uppgår till 42,1 mkr vilket motsvarar 37,5 procent. Den stora avvikelser beror på högre intäktutfall, dels i form av försäljning av exploateringsfastigheter men främst i form av högre skatteintäkter och generella statsbidrag. Som tidigare nämnt har skatteunderlaget fortsatt öka under första halvåret 2023.

Budgetavvikelsen i helårsprognosen beräknas uppgå till -17,7 mkr, varav nämnderna står för -28,4 mkr och finansförvaltningen för 10,7 mkr.

Det är framför allt kommunstyrelsen som nämnd, vård- och omsorgsnämnden samt till mindre grad utbildningsnämnden som genererar underskottet, mer om detta under avsnittet Driftredovisning.

Sett till finansförvaltningen så består överskottet fortsatt av ökat skatteunderlag kombinerat med intäkter i form av elstöd och försäljningen av exploateringsfastigheter.

Koncernens investerings- och finansieringsverksamhet

KOMMUN	Aug 2019	Aug 2020	Aug 2021	Aug 2022	Aug 2023
Investeringar, Mkr	301,3	128,8	124,2	100,8	84,8
Förändring %	321,4	-57,3	-3,6	-18,8	-15,9
Långfristig skuld, Mkr	632,5	362,4	784,9	606,1	659,5
Förändring %	57,5	-42,7	116,6	-22,8	8,8

KONCERN	Aug 2019	Aug 2020	Aug 2021	Aug 2022	Aug 2023
Investeringar, Mkr	330,6	227,0	217,4	233,8	249,8
Förändring, %	60,0	-31,3	-4,2	7,5	6,8
Långfristig skuld, Mkr	1717,1	1834,8	1911,4	2072,2	1998,5
Förändring, %	18,4	6,9	4,2	8,4	-3,6

Koncernens **nettoinvesteringar** uppgick i augusti 2023 till 249,8 miljoner kronor, vilket är en ökning med 6,8 procent jämfört med 2022. Kommunen andel av investeringarna uppgår till 34 procent. 2022 var kommunens andel av investeringarna 43 procent. De **långfristiga skulderna** för koncernen har minskat med 73,7 miljoner kronor eller 3,6 procent delår 2023 jämfört med delår 2022. Kommunen står för 33 procent av de långfristiga skulderna.

Självfinansieringsgrad investeringar	Aug 2019	Aug 2020	Aug 2021	Aug 2022	Aug 2023
Självfinansieringsgrad, Koncern, %	42,1	85,5	78,1	104,9	67,2
Självfinansieringsgrad, Kommun, %	21,3	77,3	49,8	127,8	85,7

Självfinansieringsgraden kan beskrivas som den del av nettoinvesteringarna som kan finansieras via årets/periodens resultat och avskrivningar.

Självfinansieringsgraden är lägre för både kommunen och koncernen i jämförelse med delår 2022. Resultatet för delåret 2023 ligger på en lägre nivå jämfört med delåret 2022 för både kommunen och koncernen. Detta innebär att själv-finansieringsgraden kommer att vara lägre 2023 jämfört med 2022.

Soliditet

Soliditet, %	2019	2020	2021	2022	2023
Koncernen					
Exkl. pensionsförpliktelser	28,0	31,9	32,2	31,3	28,3
Inkl. pensionsförpliktelser	12,7	17,9	19,4	21,0	17,9
Kommunen					
Exkl. pensionsförpliktelser	40,9	42,0	48,8	46,8	46,5
Inkl. pensionsförpliktelser	16,8	20,9	26,0	28,2	27,8

Soliditeten är ett mått på det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet. Den visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. Att koncernen har lägre soliditet än kommunen beror på att lånefinansiering av investeringar är vanligare i andra branscher exempelvis bostadsbranschen.

Soliditeteten exklusive pensionsförpliktelser har förbättrats för kommunen jämfört med 2020. Under 2021 bolagiserades VME, därav den förbättrade soliditeten för kommunen. Soliditeten för delår 2023 är oförändrad jämfört med delår 2022. För koncernen har soliditeten minskat jämfört med tidigare år och det kan främst förklaras av att resultat för perioden är oförändrad jämfört med föregående år men fortsatta investeringar ger att tillgångarna har ökat.

Räknas pensionsförpliktelserna in är trenden positiv fram till 2022. Det beror på att förpliktelsen sjunker succesivt genom utbetalningar. Mellan delåren 2022 och 2023 har soliditeten dock minskat något vilket främst beror på att pensionsförpliktelsen har ökat på grund av basbeloppsuppräknig.

Pensionsskuld

Den totala pensionsskulden per 31 augusti 2023 uppgår till 712,9 mkr för kommunen. Ökningen mellan delårsrapport 2022 och 2023 är 3,4 mkr eller -0,5 procent.

Avsättningarna har ökat med 45,6 mkr sedan delår 2022. Ökningen beror främst på nyintjänad pension, men även på basbeloppsuppräknig, ränteuppräknig och nya efterlevandepensioner.

Ansvarsförbindelserna fortsätter att sjunka. Minskningen beror till stor del på den delinlösen som gjordes i december 2022 samt på löpande utbetalningar.

Pensionsskuld	2019	2020	2021	2022	2023
Pensionsförpliktelser, avsättning inklusive särskild löneskatt	134,0	155,3	179,7	181,7	227,3
Pensionsförpliktelser, ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	590,5	575,8	550,8	527,8	485,6
Total pensionsskuld	724,5	731,1	730,5	709,5	712,9
- Förändring, %	-1,4	0,9	-0,1	-2,9	-0,5

Skulden är beräknad av KPA och aktualiseringsgraden är 96 %.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt år uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation.

Balanskravet klaras i delårsrapporten

Balanskravet är ett lagstadgat krav på att kommunens resultat ska vara minst ett nollresultat. Detta innebär att kommunens intäkter ska överstiga kommunens kostnader. Eventuellt negativt resultat måste regleras inom tre år.

Kommunen har uppfyllt balanskravet varje år sedan lagen infördes 2000 och har därför inte något

balanskravsunderskott. Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 28,8 mkr, vilket därmed lever upp till lagens krav. I de fem senaste delårsrapporterna har kommunen haft ett mycket bra balanskravsresultat.

Det prognostiserade resultatet för 2023 visar dock på att balanskravet kommer att visa på ett underskott för 2023.

Utredning av balanskravet

BALANSKRAVSRESULTAT, Mkr	2019	2020	2021	2022	2023	Prognos
Årets resultat enligt resultaträkningen	28,4	69,6	21,9	88,0	29,3	-5,7
Reducering av samtliga realisationsvinster	0,0	-0,1	-0,3	0,0	-0,5	-0,5
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	28,4	69,5	21,6	88,0	28,8	-6,2
Reservering av medel till resultatutjämningsreserven	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Användning av medel från resultatutjämningsreserven	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Balanskravsresultat	28,4	69,5	21,6	88,0	28,8	-6,2
Synnerliga skäl att återställa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justerat balanskravsresultat	28,4	69,5	21,6	88,0	28,8	-6,2

Väsentliga personalförhållanden

I detta avsnitt redovisas händelser inom personalområdet, antalet anställda, arbetad tid, sjukfrånvaro samt tillbud och arbetsskadeanmälningar under perioden.

Händelser inom personalområdet

Kompetensförsörjning och digitalisering

Arbetet med kompetensförsörjningsstrategin har fortsatt. Strategin är tagen av Kommunfullmäktige och planering finns för att fortsätta arbetet med uppföljning och utveckling inom förvaltningarna och bolagen.

Kompetensförsörjningsstrategin med dess tre utvecklingsområden; *Fler arbeta mer, Arbeta smartare* och *Attraktiv arbetsgivare*, ligger till grund för vårt arbete med kompetensförsörjningsplanen.

Digitaliseringen av anställningsavtalen med tillhörande delar såsom signering och digitalt mellanlager för personakter är genomfört och går i takt med vårt mål att arbeta smartare. Ytterligare utvecklingsarbete behövs för att få bättre samklang med organisationens behov. Digitalisering av underskrifter för andra dokument än anställningsavtal återstår men arbete pågår. Arbetet med anställningsavtal och digitala personakter är gemensamt för VMKF, Köping, Arboga och Kungsörs kommuner.

Här finns fortsatt utvecklingsarbete inom olika områden. Västra Mälardalens kommunalförbund och lönekontoret har en avgörande roll för att möta upp verksamheterna och få en så smidig hantering som möjligt.

Utifrån att få fler att arbeta mer finns möjligheten att förkorta sin arbetstid med bibehållen pensionsavsättning för äldre arbetstagare. År 2022 var det 6 personer som förkortade arbetstiden och hitills i år är det 19 personer. Detta är en möjlighet att orka arbeta längre innan pension och ger utrymme för kompetensöverföring samt underlättar i ett allt svårare rekryteringsläge.

Enligt en studie från Kairos Future så gynnas Köping som en attraktiv arbetsgivare genom att erbjuda hybrida arbetsformer, dvs ge en möjlighet att jobba en del på distans. Detta erbjuds till stor del redan i dag men kan eventuellt utvecklas ytterligare.

SAM processen (Systematiskt arbetsmiljöarbete) sköts i dag digitalt via Hypergene i stället för en rapport på papper. Ett nytt arbetssätt för den årliga uppföljningen av arbetsmiljöarbetet infördes under våren och ingår numer i verksamhetssystemet Hypergene.

För andra sommaren i rad har personalavdelningen genomfört rekryteringsprocessen efter semestervikarier inom vård och omsorg. En rekryteringsprocess med stora volymer av möten med potentiella framtida medarbetare hos oss. År 2023 tillsattes alla inrapporterade behov (ca. 350 st) inför sommarmånadernas semesterperiod.

Utvecklingsinsatser

Målarbetet är aktuellt för att bli en attraktiv och modern arbetsgivare som ger goda förutsättningar för utvecklingen framåt. Ett tillitsbaserat förhållningssätt lägger grunden för detta.

Arbetet med mål 3 - det vi erbjuder lockar - är en del av vårt arbete även internt i kommunen. En modern arbetsgivare med en god arbetsmiljö är väsentligt i dessa sammanhang. Det tillitsbaserade förhållningssättet är något som finns som en grund i vår styrmodell. Mallarna för medarbetarsamtal har uppdaterats och prövas av verksamheterna, till största delen med god respons. Arbetet med att fördjupa och förtydliga vad som menas med ett tillitsbaserat förhållningssätt har fortgått under året. I dagsläget står vi i begrepp att uppdatera en del styrdokument för att få in det tillitsbaserade förhållningssättet i vardagen bland annat i medarbetarsamtalen och i våra lönekriterier. En ny policy med tillhörande anvisningar är också på väg.

För att öka intresset för våra yrken bland barn och unga samt stärka möjligheten till framtida rekryteringar har ett koncept "jobbteater" tagits som en del av målarbetet. Här kan både offentliga och privata arbetsgivare visa vad deras jobb innebär mer konkret för de som står i begrepp att söka utbildning för framtida yrkesval. En lovande samverkanssatsning för framtiden.

I övrigt hålls kontinuerligt utbildningar inom området för Diplomerad chef (arbetsrätt, arbetsmiljö, rehabilitering, lönefrågor med samtal etcetera) för både nya och erfarna chefer.

Jämställdhetsarbetet har gått framåt. CEMR deklARATIONEN (Council of European Municipalities and Regions) har antagits i kommunen och ligger som en bas för fortsatt arbete med Agenda 2030 och länsstyrelsens jämställdhetsstrategi för Västmanland.

Personalfakta⁵

Kommunen har 2 501 (+76) tillsvidareanställda. Av dessa är 2 059 (+67) kvinnor och 444 (+11) män i augusti och medelåldern är 45,2 (+0,1) år.

Heltid-/deltidsarbete

Per 31 augusti arbetar 82,8 procent av kvinnorna heltid och 17,2 procent deltid. Av männen arbetar 92,3 procent heltid och 7,7 procent deltid. (Relevant jämförelse med 2022 inte möjlig utifrån implementering av nytt beslutsstödsystem under 2023.)

Arbetet med heltid utifrån avtalet inom Kommunals område pågår enligt plan. De centrala parterna SKR och Kommunal har förlängt projektiden för Heltidsresan till 2024-12-31. Inom Vård- och omsorgsförvaltningen pågår det största arbetet i heltidsresan och där finns även en projektledare anställd för att driva processen framåt.

Medarbetarperspektivet

Höstens inplanerade medarbetarundersökning utgår. I stället kommer en uppföljning från pulsmätningen 2022 för området arbetsrelaterad utmattning att genomföras tillsammans med mätning av SKR:s frågor om hållbart medarbetarengagemang (HME). Under hösten påbörjas upphandling av leverantör för medarbetarundersökningar.

För den lagstadgade årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) pågår ett digitaliseringsarbete för redovisning av uppföljningen i verksamhetssystemet Hypergene. Under våren registrerades uppföljningen för första gången i Hypergenes modul för systematiskt arbetsmiljöarbete. Digitaliseringen tillsammans med en ny rutin för genomförandet av uppföljningen medför en förbättrad helhetsbild av arbetsmiljöarbetet på olika nivåer i organisationen som stöd i arbetsmiljöarbetet. En bra arbetsmiljö ligger till grund för att vår personal mår bra, trivs och kan utvecklas i arbetet, vilket är viktiga förutsättningar för låga och hållbara sjuktal.

I början av året avslutades den upphandling av företagshälsovård som genomförts tillsammans med Kungsör och Arboga. Ny företagshälsovård för koncernen är Feelgood. Sedan tidigare finns de etablerade på ett 20-tal platser i landet, närmast i Arboga. För att underlätta kontakten mellan våra medarbetare och företagshälsovården har

Personalavdelningens under våren och sommaren arbetat med att iordningställa lokaler i Köping för den nya företagshälsovården. Sedan september månad finns Feelgood i lokaler på Nibblesbackevägen 19.

Under våren har en förnyad dialog påbörjats om att nå fram till ett samverkansavtal. Dialogen förs mellan arbetsgivaren och den fackliga organisation som tidigare meddelat att man inte är intresserad av ett fortsatt arbete för ett samverkansavtal. I den förnyade dialogen finns SKR och Kommunal centralt med. Utgångspunkten är att hitta viljan till fortsatt arbete framåt. Syftet med ett samverkansavtal är att få en tydlig koppling mellan samverkan, arbetsmiljö och verksamhet. Med ett samverkansavtal hanteras arbetsmiljölagen (AML), medbestämmandelagen (MBL) och facklig förtroendeman (FML) på ett och samma möte mot idag då detta hanteras på olika möten.

Arbetet fortsätter med KOM-KR, kompetens- och omställningsavtalet som möjliggör medel för kommunen för kompetenshöjande insatser för att säkerställa arbetstagarnas anställningsbarhet. Personalavdelningen organiserar KOM-KR genom information, MBL-förhandling, administration och samtal med chefer och fackliga organisationer.

Sjukfrånvaro och tillbud/arbetskador

Sjukfrånvaro Köpings kommun

Total sjukfrånvaro i procent av arbetad tid, januari – augusti 2021, 2022 och 2023 Köpings kommun.

Åldersgrupp	Sjukfrånvaro i % av arb.tid 1)			% - andel av tot. frånvaro, 60 dagar eller mer 2)		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
<29	4,7	5,6	7,6	22,2	17,1	18,1
30 - 49	6,4	7,5	7,0	31,2	32,6	35,0
> 50 -	7,8	9,6	9,6	38,3	43,1	51,5
Kvinnor	7,3	8,7	8,7	33,6	35,6	42,1
Män	4,1	5,2	5,6	31,8	36,2	28,0
Totalt	6,7	8,0	8,1	33,4	35,7	40,1

1) Total sjukfrånvaro av tillgänglig arbetstid omfattar frånvaro för arbetsskada, sjukdom och rehabilitering samt tid för sjuk/aktivitetsersättning. Definition av **tillgänglig arbetstid**; för månadsavlönade anställningar har timmar enligt arbetstidsvillkor summerats och obetald frånvaro (ej kompensationsledighet och sjukdomsrelaterad frånvaro) dragits bort. För timavlönade anställningar har inrapporterad tid och frånvaro (ej mer/övertid) summerats.

2) **60 dagar eller mer**; % av total frånvaro, där varje tillfälle varat 60 dagar eller mer, av total sjukfrånvaro.

⁵ Värdena inom parentes avser förändringen i jämförelse med förra året.

Den totala sjukfrånvaron inom Köpings kommun ligger i paritet med 2022 års sjukfrånvaro. Mellan åren har sjukfrånvaron ökat med 0,1 procentenheter. Kvinnors sjukfrånvaro är fortsatt högre mot männens och ligger på samma nivå som under 2022, vilket är 8,7 procent av den totala arbetstiden. Männens sjukfrånvaro har ökat med 0,4 procentenheter mellan åren.

Den åldersgrupp som ökat i sjukfrånvaro under året är kvinnor upp till 29 år. Den totala sjukfrånvaron för åldersgruppen har ökat med 2 procentenheter till 7,6 procent. För åldersgruppen 30 - 49 år är sjukfrånvaron något lägre i jämförelse med året innan. Åldersgruppen 50 år och äldre har samma sjukfrånvaro som året innan, 9,6 procent. Här har den längre sjukfrånvaron ökat med 8,4 procentenheter till 51,5 procent under året.

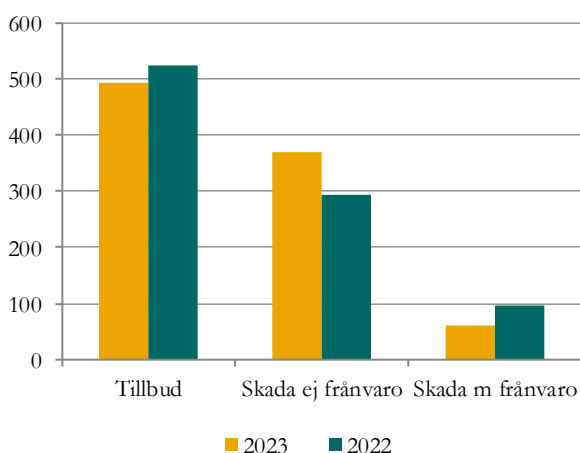
Av den totala sjukfrånvaron utgör 40,1 procent frånvaro som varar 60 dagar eller mer. Det är en ökning med 4,4 procentenheter mot föregående år. Kvinnors längre sjukfrånvaro ökar under 2023 med 6,5 procentenheter till 42,1 procent medan männens längre frånvaro minskar med 8,2 procentenheter till 28 procent i jämförelse med 2022.

Arbetsskadeanmälningar

Under januari – augusti 2023 ser vi att tillbudsanmälningarna minskar i antal från 524 år 2022 till 494 för samma period i år. Ett högt antal tillbudsanmälningar är önskvärt för att kunna förebygga att arbetsskador sker. Vi kan även se att anmälda arbetsskador utan frånvaro ökar med 78 anmälningar i år mot 2022 medan arbetsskador med frånvaro minskar till antalet med 34 anmälningar.

I tabellen redovisas antalet anmälda tillbud och arbetsskador under perioden januari-augusti för åren 2022 och 2023.

Anmälda tillbud och arbetsskador

RÄKENSKAPER

Resultaträkning

Mkr	Not	Kommun					Koncern		
		Delår 2023	Delår 2022	Budget 2023	Helårsprognos	Bokslut 2022	Delår 2023	Delår 2022	Bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	2	267,6	280,0	496,8	401,6	435,1	712,0	729,3	1 015,8
Verksamhetens kostnader	3	-1 479,3	-1 400,8	-2 291,4	-2 252,9	-2 203,7	-1 789,0	-1 706,7	-2 612,2
Avskrivningar	4	-43,1	-40,8	-74,9	-70,9	-66,7	-118,5	-112,6	-176,4
Verksamhetens nettokostnader		-1 254,8	-1 161,6	-1 869,5	-1 922,2	-1 835,3	-1 195,5	-1 090,0	-1 772,8
Skatteintäkter,	5	901,6	866,1	1 325,2	1 344,9	1 2496,8	901,6	866,1	1 296,8
Generella statsbidrag och utjämning	6	377,3	358,7	554,4	559,2	539,7	377,3	358,7	539,7
Verksamhetens resultat		24,1	63,2	10,1	-18,2	1,2	83,4	134,8	63,7
Finansiella intäkter	7	25,9	30,2	54,5	30,7	34,1	14,5	12,8	12,6
Finansiella kostnader	8	-20,7	-5,4	-52,6	-18,2	-9,3	-48,5	-14,8	-25,0
Resultat efter finansiella poster		29,3	88,0	12,0	-5,7	26,0	49,4	132,8	51,3
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens/årets resultat		29,3	88,0	12,0	-5,7	26,0	49,4	132,8	51,3

Kassaflödesanalys

(Mkr)	Not	Kommun	
		Delår 2023	Delår 2022
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		29,3	88,0
Justering för ej likviditetspåverkande poster	9	91,2	42,8
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		120,4	130,8
Ökning/minskning av periodiserade bidrag		0	0
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		23,8	-44,2
Ökning/minskning förråd och exploateringsfastigheter		-1,8	-2,1
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-47,2	8,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten		95,3	93,2
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar		-84,8	-100,9
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1,1	0
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar		0	0,1
Investering i kommunkoncernföretag		0	0
Förvärv av finansiella tillgångar		-2,5	-0,1
Avyttring av finansiella tillgångar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-86,2	-100,9
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån		50,0	150,0
Amortering av låneskulder		0	0
Amortering av skulder för finansiell leasing		-2,3	-1,7
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		47,7	148,3
Utbetalning av bidrag till infrastruktur		0	0
Årets kassaflöde		56,8	140,6
Likvida medel vid årets början		139,5	123,1
Likvida medel vid årets slut		196,3	263,7

Balansräkning

(Mkr)	Not	Kommun			Koncern		
		Delår 2023	Delår 2022	Bokslut 2022	Delår 2023	Delår 2022	Bokslut 2022
TILLGÅNGAR							
Anläggningstillgångar							
Immateriella anläggningstillgångar	10	0,0	0,0	0,0	1,5	1,1	1,8
Materiella anläggningstillgångar							
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	1 774,6	1 691,0	1 735,3	3 781,4	3 542,7	3 087,4
Maskiner och inventarier	12	49,0	47,8	50,3	215,9	247,5	786,9
Finansiella anläggningstillgångar	13	379,9	377,4	377,4	188,1	181,5	179,7
Summa anläggningstillgångar		2 203,5	2 116,2	2 163,0	4 186,9	3 972,8	4 055,8
Bidrag till infrastruktur		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Omsättningstillgångar							
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	14	15,0	12,4	13,2	25,8	23,2	22,6
Fordringar	15	178,6	215,8	202,4	225,6	268,2	281,4
Kassa och bank		196,3	263,7	139,5	211,2	430,6	154,0
Summa omsättningstillgångar		389,9	491,9	355,1	462,6	722,0	458,0
Summa tillgångar		2 593,4	2 608,1	2 518,1	4 649,5	4 694,8	4 513,8
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER							
Eget kapital							
	16						
Årets resultat		29,3	88,0	26,0	49,4	132,8	51,3
Resultatutjämningsreserv		29,5	29,5	29,5	29,5	29,5	29,5
Övrigt eget kapital		1 147,6	1 121,4	1 121,9	1 238,9	1 338,0	1 333,5
Summa eget kapital		1 206,4	1 238,9	1 177,4	1 317,8	1 500,3	1 414,3
Avsättningar							
Avsättningar för pensioner		227,3	181,0	181,8	259,9	210,7	212,3
Andra avsättningar		11,9	13,2	12,4	228,1	73,7	83,0
Summa avsättningar		239,2	194,2	194,2	488,0	284,4	295,3
Skulder							
Långfristiga skulder	17	659,5	606,2	611,0	1 998,5	2 072,2	1 894,4
Kortfristiga skulder	18	488,3	568,8	535,5	845,2	837,9	909,8
Summa skulder		1 147,8	1 175,0	1 146,5	2 843,7	2 910,1	2 804,2
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		2 593,4	2 608,1	2 518,1	4 649,5	4 694,8	4 513,8
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER							
Panter och därmed jämförliga säkerheter		0	0	0	0	0	0
Ansvarsförbindelser							
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna		485,6	527,8	468,2	485,6	528,8	468,2
Övriga ansvarsförpliktelser*		1 557,8	1 511,4	1 557,8	26,4	29,8	26,4
Leasing							

*Nya uppgifter ej framtagna till delårsrapporten

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

I redovisningen har lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) följts och rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning tillämpats. Redovisningsprinciperna för delårsbokslutet följer i allt väsentligt redovisningsprinciperna i årsredovisningen.

Övriga upplysningar:

Rapporten är beräknad utifrån faktiskt utfall enligt redovisningen och omfattar åtta månader. Periodisering av väsentliga poster har skett och elimineringar av interna poster har gjorts. Prognosen för årets slutavräkning tas upp till den andel som delårsperioden utgör av året. Specialdestinerade/riktade statsbidrag redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsanknutna intäkter. Periodisering sker i normalfallet utifrån rekommendation RKR R2.

Förändring jämfört med årsredovisning 2022:

Inga förändringar av redovisningsprinciper jämfört med årsredovisning 2022.

Säsongvariationer eller cykliska effekter:

Trenden för antalet bygglov är att det generellt minskar efter sommaren, vilket ger lägre intäkter.

Inom kultur och fritidsnämnden ser man säsongcykler gällande semestervikarier. Det gäller även Vård- och omsorgsnämnden och andra verksamheter där bemanning behövs året. Detta innebär högre kostnader fram till och med augusti.

Hos utbildningsnämnden kan man se att under maj/juni har förskolan flest barn i sin verksamhet samt att det börjar många barn i augusti månad. I augusti övergår även sexåringarna till förskoleklass. Bristen på lärare och annan pedagogisk personal gör att skolornas organisation oftast inte är fullt bemannade från skolstarten i augusti.

Social- och arbetsmarknadsnämnden utökar sin verksamhet för barn och ungdomar under sommaren med mål att skapa meningsfull fritid.

Delårsrapporten har varit föremål för granskning av kommunens revisorer.

Not	Kommun		Koncern	
	2023	2022	2023	2022
Not 2 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	16,8	14,1	137,9	162,8
Taxor och avgifter	35,6	30,6	171,3	133,0
Hyror och arrenden	45,4	39,1	181,1	176,5
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	78,6	105,4	78,3	105,7
EU-bidrag	4,0	0,0	4,0	0,0
Övriga bidrag	28,6	29,9	48,5	49,1
Försäljning av verksamheter och konsulttjänster	51,7	54,8	65,5	94,3
Intäkter från exploateringsverksamhet	5,1	6,1	5,1	6,1
Övriga intäkter	1,8	0,0	20,3	1,7
SUMMA	267,6	280,0	712,0	729,2
Not 3 Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	916,4	909,6	1058,6	1042,7
Pensionskostnader	118,8	72,4	128,5	79,5
Lämnade bidrag	34,0	32,9	33,8	32,9
Köp av huvudverksamhet	113,9	106,7	191,7	186,1
Hyror och arrenden	135,1	122,8	126,4	172,3
Inköp av material och varor	43,6	46,4	72,3	72,4
Inköp av tjänster	87,9	83,2	101,1	72,4

Realisationsförluster och utrangeringar	0,2	0,0	2,1	0,1
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	2,5	2,7	2,5	2,7
Bolagsskatt	0,0	0,0	0,2	0,2
Övriga verksamhetskostnader	26,9	24,1	71,8	45,3
SUMMA	1 479,3	1 400,8	1 789,0	1 706,6

Not 4 Avskrivningar

Immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,3	0,2
Byggnader och anläggningar	36,1	33,4	87,9	84,2
Maskiner och inventarier	7,0	7,4	30,3	28,3
Nedskrivningar	0,0	0,0	0	0,0
SUMMA	43,1	40,8	118,5	112,7

Not 5 Skatteintäkter

Preliminär kommunalskatt	886,6	838,6	886,6	838,6
Preliminär slutavräkning innevarande år	9,4	9,4	9,4	9,4
Slutavräkningsdifferens föregående år	5,6	18,1	5,6	18,1
SUMMA	901,6	866,1	901,6	866,1

Not 6 Generella statsbidrag och utjämning

Inkomstutjämning	247,3	231,3	247,3	231,3
Regleringsbidrag	40,7	48,6	40,7	48,6
Kostnadsutjämning	35,1	34,4	35,1	34,4
Bidrag för LSS-utjämning	9,9	3,8	9,9	3,8
Kommunal fastighetsavgift	40,1	40,6	40,1	40,6
Övriga generella bidrag från staten	4,2	0,0	4,3	0,0
SUMMA	377,3	358,7	377,3	358,7

Not 7 Finansiella intäkter

Ränteintäkter på lånefordringar	0,0	0,0	3,4	0,2
Utdelningar på aktier och andelar, koncernföretag	14,0	14,2	0,0	1,9
Utdelningar, övriga	8,8	8,8	8,8	8,8
Kommunal borgensavgift	3,0	5,3	0,4	0,0
Övriga finansiella intäkter	0,1	1,9	1,9	1,9
SUMMA	25,9	30,2	14,5	12,8

Not 8 Finansiella kostnader

Räntekostnader på lån	6,7	2,1	29,4	11,1
Finansiell kostnad för pensionsavsättningar	13,8	3,1	15,3	3,4
Övriga finansiella kostnader	0,2	0,2	3,8	0,3
SUMMA	20,7	5,4	48,5	14,8

Not 9 Justering för ej likviditetspåverkande poster

Avskrivningar	43,1	40,8		
Utrangeringar	0,2	0		
Gjorda avsättningar	44,9	2,6		
Upplösning av offentliga investeringsbidrag	-0,2	-0,1		
Exploatering	1,8	4,8		
Bokfört värde, försäljningar	0,7	-5,3		
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0,7	0		
SUMMA	91,2	42,8		

Not 10 Immateriella tillgångar

Bokfört värde 1 januari				1,8
Årets anskaffningar				0,0
Årets avskrivningar				-0,3
Avyttringar, övrig förändring				0
SUMMA				1,5

Not: Jämförelsesiffror för koncernen saknas för 2022.

Not 11 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Bokfört värde 1 januari	1 735,3	1 624,3	3 087,4	3 515,0
Årets anskaffningar	84,8	100,2	216,8	111,4
Årets avskrivningar	-36,1	-33,5	-87,8	-84,2
Avyttringar, övrig förändring	-9,4	0,0	565,0	0,6
SUMMA	1 774,6	1 691,0	3 781,4	3 542,8

Not: Avyttring, övrig förändring avser i huvudsak omklassificering av anläggningar

Not 12 Maskiner och inventarier

Bokfört värde 1 januari	50,2	50,8	786,9	257,6
Årets anskaffningar	1,2	4,4	34,3	16,2
Årets avskrivningar	-7,0	-7,4	-30,3	-28,3
Avyttringar, övrig förändring	4,6	0	-575,0	2,0
SUMMA	49,0	47,8	215,9	247,5

Not: Avyttring, övrig förändring avser i huvudsak omklassificering av anläggningar

Not 13 Finansiella anläggningstillgångar

Bokfört värde 1 januari	377,4	377,3	179,7	181,1
Årets anskaffningar	2,5	0,1	9,0	0,4
Avyttringar	0,0	0,0	-0,6	0,0
SUMMA	379,9	377,4	188,1	181,5

Not 14 Förråd med mera

Exploateringsfastigheter	15,0	12,4	15,0	12,4
Lager, guldur och vaser	0,0	0,0	10,8	10,7
SUMMA	15,0	12,4	25,8	23,1

Not 15 Fordringar

Fordringar hos staten	53,8	54,9	53,8	54,9
-----------------------	------	------	------	------

Kundfordringar	8,9	13,4	38,1	42,7
Momsfordringar	9,6		10,8	
Upplupna skatteintäkter	45,6	57,4	45,6	57,4
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	30,8	55,1	51,4	75,6
Övriga fordringar	29,9	35,0	25,9	37,7
SUMMA	178,6	215,8	225,6	268,3
Not 16 Eget kapital				
Ingående eget kapital	1 177,1	1 150,90	1 268,4	1 367,5
Årets resultat	29,3	88,0	49,4	132,9
Summa eget kapital	1 206,4	1 238,9	1 317,8	1 500,4
Not 17 Långfristiga skulder				
Långfristig upplåning	644,0	594,0	1 911,0	1 996,6
Finansiell leasing	8,4	7,4	8,4	7,4
Övriga skulder	0,0	0,0	71,7	63,5
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	7,1	4,7	7,4	4,7
SUMMA	659,5	606,1	1 998,5	2 072,2
Nyupplåning under 2023 har gjorts med 50,0 Mkr				
Not 18 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	56,0	83,5	124,0	131,7
Semester- och övertidsskuld samt retroaktiva löner	48,1	73,1	56,4	81,8
Upplupna sociala avgifter	50,5	56,1	53,9	59,4
Upplupen pension, avgiftsbestämd	49,7	33,9	52,1	35,2
Upplupen löneskatt	11,2	11,6	14,1	14,0
Personalens källskatt	23,6	23,8	26,4	26,7
Skulder till staten	20,6	22,8	20,6	22,8
Momsskulder	0,6	1,1	0,6	1,1
Förutbetalda skatteintäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	5,3	3,8	59,8	33,9
Avräkning koncernkonto	117,9	160,4	5,7	11,0
Övriga kortfristiga skulder	104,8	98,7	431,6	420,3
SUMMA	488,3	568,8	845,2	837,9

Koncernen: För 2022 har justering har gjorts mellan avräkning koncernkonto och övriga kort skulder för att få jämförbara siffror. Föregående års not var felaktig.

Drift- och investeringsredovisning kommunen

Under detta avsnitt kommenteras delårsutfall och årsprognosen för styrelse och nämnder, samt finansförvaltningen. Endast väsentliga avvikelser kommenteras.

Driftredovisning

Nämnd (mkr)	Utfall jan-aug 2023	Budget jan-aug 2023	Budget-avvikelse jan-aug 2023	Budget 2023	Prognos 2023	Budget-avvikelse 2023	Utfall jan-aug 2022	Bokslut 2022
Kommunfullmäktige	-2,5	-2,4	-0,1	-3,6	-3,9	-0,3	-2,1	-3,4
Kommunstyrelsen	-176,7	-168,8	-8,0	-235,2	-249,9	-14,7	-163,4	-266,6
Kultur och fritidsnämnd	-39,8	-38,3	-1,6	-57,5	-58,0	-0,4	-37,7	-57,8
Vård och omsorgsnämnd	-433,6	-421,3	-12,3	-630,7	-642,7	-12,0	-404,6	-598,6
Samhällsbyggnadsnämnd	-19,0	-20,5	1,5	-32,0	-31,5	0,5	-17,5	-28,6
Utbildningsnämnd	-471,7	-477,2	5,5	-697,3	-700,7	-3,4	-417,8	-637,2
Social och arbetsmarknadsnämnd	-123,8	-126,0	2,2	-188,7	-187,2	1,5	-116,4	-178,1
Valnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,6
Gemensam överförmyndarnämnd	-1,8	-2,9	1,1	-4,2	-3,8	0,4	-2,6	-3,6
Summa nämnd	-1 269,0	-1 257,4	-11,6	-1 849,2	-1 877,6	-28,4	-1 162,1	-1 774,4
Finansförvaltning	1 298,3	1 256,3	42,0	1 861,2	1 871,9	10,7	1 250,1	1 800,4
Summa kommun	29,3	-1,1	30,5	12,0	-5,7	-17,7	88,0	26,0

Utfall delår

Kommunen i helhet redovisar för perioden januari-augusti 2023 en **positiv** budgetavvikelse motsvarande **30,5 mkr**. Den främsta anledningen är att skatteintäkterna inklusive generella statsbidrag och utjämnung faller ut högre än budgeterat. Skatteunderlaget har under första halvåret 2023 ökat i takt med en fortsatt stark återhämtning av lönesumman men de ökade intäkterna omfattar också skatteavräkningen för föregående år och regleringsbidraget.

Nämndernas verksamhetsområden redovisar för perioden januari-augusti 2023 ett samlat **underskott** på **-11,6 mkr**.

Den största negativa avvikelsen återfinns inom **vård- och omsorgsnämndens** verksamhetsområde som för perioden redovisar ett **underskott** motsvarande -12,3 mkr. Köpt extern vård, ökade lokalkostnader, hög sjukfrånvaro i kombination med kostnader för vikarier och inhyrda resurser identifieras alla som bidragande faktorer till det redovisade negativa resultatet.

Vidare redovisar **kommunstyrelsen** en **negativ** avvikelse på -8,0 mkr per augusti månad som hänförs till ett större uttag av friskvårdsbidrag, högre kostnader för löneadministration, högre personalkostnader på ekonomiavdelningen samt högre hyres-,

administrations- och flyttkostnader som belastar kansliavdelningen.

Ovan underskott balanseras till en del av det **överskott** som återfinns inom **utbildningsnämndens** verksamhetsområde. Det förklaras främst som en effekt av färre förskolebarn samt högre intäkter för förskolebarn från andra kommuner.

Helårsprognos

Kommunen i helhet prognosticerar ett **underskott** på -5,7 mkr vilket inte når upp till det budgeterade finansiella målet på 0,64 procent. Den aktuella prognosen ger en budgetavvikelse för 2023 på -17,7 mkr.

Skatteunderlaget prognostiseras för året bli högre än budgeterat där arbetsmarknaden har varit oväntat motståndskraftig. Slutavräkningen för skatteintäkterna 2022 och 2023 förväntas bli högre än tidigare prognos vilket innebär en intäktsökning för år 2023. Härmed prognostiseras skatteintäkterna falla ut 24,5 mkr högre än budgeterat.

Inom finansförvaltningen har det tillkommit även andra intäkter i form momsätersökningen, elstöd samt försäljning av exploateringsfastigheter.

Enligt KPA:s senaste pensionsrapport kommer dock pensionskostnaderna med anledning av den ihållande inflationen falla ut högre än budgeterat.

Nämndernas verksamhetsområden prognosticerar totalt ett **underskott** i förhållande med budget **-28,4 mkr**. Det är kommunstyrelsen som nämnd, vård- och omsorgsnämnden och utbildningsnämnden samt i liten utsträckning kultur- och fritidsnämnden samt kommunfullmäktige som prognosticerar ett **negativt** helårsresultat i jämförelse med sin tilldelade budgetram.

Kommunstyrelsen prognosticerar ett **underskott** motsvarande -14,7 mkr där mark- och fastighetsverksamheten står för -11,8 mkr. Avvikelsen hänförs till ökade kostnader för drift och underhåll av kommunens fastigheter i form av el och fjärrvärme, samt oplanerat underhåll. Prognosen är fortsatt osäker beroende på den rörliga elhandeln och fortsatt behov av oplanerat underhåll.

Vård- och omsorgsnämnden prognosticerar en negativ budgetavvikelse motsvarande -12,0 mkr. Underskotten hänförs till tidigare nämnda anledningar men i det negativa prognostiserade resultatet ingår en del redan påbörjade och andra planerade aktiviteter för att minimera underskottet.

Utbildningsnämnden uppvisar en helårsprognos som avviker **negativt** mot budget med -3,4 mkr. Något försämrade resultat på flera verksamhetsområden men främst inom förskoleklass väntas bidra till den negativa förändringen. Försämringen beror främst på att utfallet för personalkostnader är för lågt per augusti månad och kommer att justeras redan kommande månad.

Investeringsredovisning

Nämnd (mkr)	Utfall jan-aug 2023	Omförd budget från tidigare år	Budget 2023	Prognos 2023	Budget-avvikelse 2023	Utfall jan-aug 2022	Bokslut 2022
Kommunstyrelsen	75,8	294,0	198,2	247,5	244,7	91,3	160,2
Kultur och fritidsnämnd	2,8	7,9	10,0	9,9	8,0	3,3	4,8
Vård och omsorgsnämnd	2,1	8,6	3,0	9,2	2,4	1,6	3,2
Samhällsbyggnadsnämnd	0,9	1,9	1,0	0,6	2,3	0,9	1,0
Utbildningsnämnd	3,0	2,6	8,0	8,4	2,1	3,6	7,0
Social och arbetsmarknadsnämnd	0,3	0,0	2,0	2,0	0,0	0,1	0,5
Kommunstyrelsens investeringsreserv	0,0	2,4	15,0	17,4	0,0	0,0	0,0
Summa nämnd	84,8	317,4	237,2	295,0	259,6	100,8	176,8

Nämnderna har sammantaget för perioden januari-augusti 2023 investerat för 84,8 mkr vilket ger 16 mkr i lägre utfall jämfört med föregående år.

Prognosen för helåret visar en investeringsvolym som uppgår till 295,0 mkr vilket motsvarar en nyttjandegrad på 53 procent. Den totala avvikelsen för helår 2023 uppgår till ett överskott motsvarande 259,6 mkr. Överskottet återfinns till största delen hos kommunstyrelsen som nämnd, motsvarande 244,7 mkr. Kommunledningsförvaltningen står med 139,9 mkr i avvikelse för merparten av överskottet som beror på att det planerade utrymmet för diverse projekt inte kommer att nyttjas samt att den nya förskolan beräknas vara klar först i slutet på nästa år där endast en del av investeringsmedlen därmed nyttjas i år. Inom den tekniska verksamheten

redovisas ett överskott motsvarande 84,7 mkr beroende på att hamnprojektet inte kommer att kunna färdigställas i år utan arbetet fortsätter under 2024. Inom mark- och fastighetsverksamheten redovisas ett överskott på 20,0 mkr där projektering och byggnation av Nyckelbergsskolan kommer att fortsätta under 2023–2024.

Inom kultur- och fritidsnämnden prognosticeras ett överskott på 8,0 mkr. Överskottet hänförs främst till projektet folkhälsopark etapp 2 som är beroende av slutförande av projektet folkhälsopark etapp 1 som väntas slutföras under sommaren 2024.

Totalt finns 17,4 mkr kvar i investeringsreserven varav 2,4 mkr omfört från 2022 och 15,0 mkr budgeterat 2023.

Drift- och investeringsredovisning bolagen

Observera att drift- och investeringsredovisningen avser bolagens och förbundens totala resultat och prognos. Det som tillfaller Köpings kommun motsvarar den ägarandel som kommunen har i dessa.

Förutom den kommunala verksamheten som bedrivs i nämnds- och förvaltningsorganisation består även Köpings kommunkoncern av tre helägda bolag, tre delägda bolag samt ett kommunalförbund. De helägda bolagen ägs av Köping Rådhus AB och avser KBAB Bostad AB, Köpings Kabel-TV AB samt Västra Mälardalens Energi och Miljö AB (VME). De delägda bolagen är följande: Kungsörs Grus AB med en ägarandel på 25 procent, Mälarhamnar AB med en ägarandel på 45 procent samt Räddningstjänsten Mälardalen med en ägarandel 11 procent. Västra Mälardalens kommunalförbund är en samverkan med de andra kommunerna i länet (Arboga, Kungsör och Surahammar) där Köpings andel uppgår till 56 procent.

HELÄGDA BOLAG	SAMÄGDA BOLAG OCH FÖRBUND	ÖVRIGA MED KOMMUNALT ÄGARINTRESSE
KÖPING RÅDHUS AB	VÄSTRA MÄLARDALENS KOMMUNALFÖRBUND (VMKF) 56 % <small>Samägs med kommunerna Arboga, Kungsör och Surahammar</small>	MÄLARENERGI ELNÄT AB
VÄSTRA MÄLARDALENS ENERGI & MILJÖ AB (VME)	MÄLARHAMNAR AB 45 %	VÅFAB MILJÖ KOMMUNALFÖRBUND
KÖPINGS BOSTADS AB (KBAB) <small>Dotterbolag: KBAB SERVICE</small>	KUNGSÖRS GRUS AB 25 %	GEMENSAM NÄMND FÖR HJÄLPMEDELSVERKSAMHET
KÖPINGS KABEL-TV AB	RÄDDNINGSTJÄNSTEN MÄLARDALEN (RTMD) 11 % <small>Samägs med kommunerna Västerås, Arboga, Kungsör, Hälstahammar, Surahammar</small>	SAMORDNINGSFÖRBUNDET VÄSTRA MÄLARDALEN
		KOMMUNINVEST
		FOLKETS HUS
		VÄSTRA MÄLARDALEN I SAMVERKAN

Driftredovisning

Mkr	Utfall jan-aug 2023	Budget jan-aug 2023	Budget-avvikelse jan-aug 2023	Budget 2023	Prognos 2023	Budget-avvikelse 2023	Utfall jan-aug 2022	Bokslut 2022
Köping Rådhus AB	12,6	0,0	12,6	0,0	12,6	12,6	12,4	12,4
Köping Bostads AB (KBAB)	16,2	10,4	5,8	12,7	10,1	-2,6	17,0	12,1
Kabel-TV	3,0	2,6	0,4	4,0	3,6	-0,4	2,2	2,4
Västra Mälardalens Energi & Miljö AB (VME)	10,3	9,1	1,2	17,0	9,2	-7,8	25,3	26,5
Kungsörs Grus AB	3,8		@	3,7			3,7	8,4
Mälarhamnar AB	-1,4			-11,3	-11,8	-0,5	6,2	-14,5
Västra Mälardalens Kommunalförbund (VMKF)	0,7	-1,5	2,2	0,1	0,3	0,3	5,4	5,3
Räddningstjänsten Mälardalen	11,0	-0,1	11,1	0,2	0,6	0,4	6,4	-0,5

Köpings Rådhus AB redovisar både i utfall och prognos en positiv budgetavvikelse på 12,6 mkr vilket förklaras främst av utdelning från bolagen KBAB och VME.

Köping bostads AB:s (KBAB) prognostiserade resultat för 2023 är 10,1 mkr vilket avviker negativt mot budget med 2,6 mkr.

Ett överskott jämfört med budget per augusti månad görs dels tack vare elstödet. Ökade kostnader för underhåll i fastigheterna och inte minst reparationer efter vattenskador på fastigheterna bidrar till det ändrade helårsresultatet och den negativa avvikelsen i prognosen. Ekonomin påverkas negativt även av sämre efterfrågan på lediga lägenheter, högre energipriser och räntor.

Köpings kabel-TV AB har en prognos för 2023 på 3,6 mkr vilket motsvarar en budgetavvikelse på -0,4 mkr.

Utfallet per augusti månad överstiger budgeten men prognosen har justerats ner med anledning av att kunder inte ansluter sig i samma takt som tidigare år.

Västra Mälardalens Energi och Miljö AB:s (VME) totala resultat per augusti månad överskrider budgeten med 1,2 mkr. Ändock prognostiseras ett underskott för helåret med 7,8 mkr med en prognos som landar på 9,2 mkr. Den positiva avvikelsen avseende utfallet per augusti månad genereras med anledning av elstödet. Den negativa budgetavvikelsen för helåret 2023 förklaras främst av förändringar inom VA som består av högre

räntekostnader, oväntade pensionsavsättningar och högre kemikaliekostnader.

Kungsörs Grus AB uppvisar ett resultat för perioden på 3,8 mkr men med anledning av stor osäkerhet kan inget prognostiserat helårsresultat presenteras.

Mälarhamnar AB har ett negativt prognostiserat resultat som faller ut 0,5 mkr sämre än budget och landar på -11,8 mkr. Underskottet definieras som resultatet av kraftigt ökade lokal- och fastighetskostnader.

Västra Mälardalens Kommunalförbund (VMKF) uppvisar ett resultat för perioden januari-augusti som överstiger budget med 2,2 mkr. Helårsprognosen för år

2023 avviker positivt mot budget med 0,3 mkr. Den främsta anledningen till de positiva avvikelserna är vakanta tjänster samt lägre avskrivningskostnader än budgeterat.

Räddningstjänsten Mälardalens (RTMD) resultat för perioden faller ut 11,1 mkr bättre än budgeterat och förklaras av reavinster för försäljning av övningsfältet Fågelbacken. För helårsprognosen uppvisas en positiv budgetavvikelse motsvarande 0,4 mkr, detta inklusive reavinster. Den löpande verksamheten beräknas därmed gå med underskott med anledning av ökade pensionskostnader samt lägre intäkter till följd av att förbundet budgeterade en uppräkningsprognos motsvarande 6 procent som i realiteten landade på 2,8 procent.

Investeringsredovisning

Mkr	Utfall jan-aug 2023	Budget 2023	Prognos 2023
Köping Rådhus AB	0,0	0,0	0,0
Köping Bostads AB (KBAB)	80,8	95,0	89,0
Kabel-TV	9,0	10,0	10,0
Västra Mälardalens Energi & Miljö AB (VME)	44,3	396,9	118,9
Kungsörs Grus AB	0,0	0,0	0,0
Mälarhamnar AB	14,8	33,4	28,5
Västra Mälardalens Kommunalförbund (VMKF)	37,1	45,0	45,0
Räddningstjänsten Mälardalen	31,2	59,0	59,0

Köpings Bostads AB:s (KBAB) investeringar beräknas uppgå till 89,0 mkr med en budgetavvikelse på 6,0 mkr.

Den största posten under året väntas bli ROT-renoveringen av kvarteret Bertil. I dagsläget är projektet i sin slutfas och prognosen landar på 40 mkr med en budgetavvikelse på 10 mkr.

Köpings kabel-TV AB beräknas under 2023 genomföra investeringar motsvarande 10,0 mkr vilket är i nivå med budgeten. Utbyggnationen av fibernätverket fortlöper men även uppgradering av befintliga fibersträckor.

Västra Mälardalens Energi och Miljö AB:s (VME) investeringsbudget kommer inte kunna förbrukas under året, utan arbetet med Ullvi ängar,

Norrmälarstrand och nya flispannan i Arboga kommer att fortlöpa under det kommande året.

Mälarhamnar AB prognostiserar att årets investeringar väntas uppgå till 28,5 mkr vilket är 5,0 mkr lägre än budgeterat. Det är förnyelse av maskin- och fordonsparken som väntas falla ut lägre än budgeterat.

Västra Mälardalens Kommunalförbund (VMKF) uppvisar en prognos som motsvarar investeringsbudgeten på 45,0 mkr.

Räddningstjänsten Mälardalens (RTMD) investeringsbudget för 2023 uppgår till 59,0 mkr där investeringar motsvarande 31,2 mkr genomförts per augusti.